

Kanadský Slovák

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 73. číslo 16

22.august 2015

Cena / Price: \$1.75

Small Paper in a Big World

"I packed you some buns and bread and a small cross," she says. After a last embrace, he picks up the sack attached to the stick and walks out the door. At the edge of the village, he pauses and turns around for one last look. Sighing sadly, he slings the bindle over his shoulder and proceeds into the world.

Scenes similar to the one above often played a part in Slovak films and art. But today the reality is somewhat different. The bindle (sack and stick) have been replaced by a suitcase on wheels, and stiff rules prohibit packing buns or bread or loose foodstuffs in one's luggage. But everyone still likes to take with them a cherished item as they make their foray into the world; an object that will provide them with some cheer and comfort as they cross foreign lands – perhaps a flag, a hat, a t-shirt.

In our case, it is a copy of the Canadian Slovak. Our (yours and mine) newspaper has become a wonderful symbol of Canadian Slovaks – it is a testimonial to Slovaks and their descendants in Canada. When shown a copy, Slovaks in Slovakia and other parts of the world are delighted to discover that

their former countrymen and descendants in Canada are still keeping the Slovak flame alive.

Today, before travelling abroad, many of you visit the Canadian Slovak office to pick up copies of the latest issues. Some of you then send back pictures from locales such as the World Hockey Championships in the Czech Republic to gatherings in Bavaria, World Fairs in Italy, Romania and beyond, stating that you regret that you did not pack more copies, as all too often the new "readers" wish to keep a copy to show their friends and neighbours.

Needless to say, this provides great satisfaction for the publisher, editor, co-workers and all who take pride in their little newspaper. Therefore, thanks and kudos to you distributors, promoters, and ambassadors of the Canadian Slovak. Thanks to you, our little paper reaches around the world.

Photos: Stefan Reistetter and Palo Stacho

S Kanadským Slovákom do sveta

"A do batôžku som ti pribalila buchty, chlieb i malý krížik". V slovenskej histórii a tradíciách je pútnik odoberajúci sa z domova častým motívom filmov či umenia vôbec. Zastaví sa na konci dediny, ešte raz sa obzrie a napokon odchádza do sveta.

Súčasnosť je už o čosi iná. Batôžtek nahradil kufrik na kolieskach a v batožine už žiaľ, ani len buchty nesmú byť pribalené. No na cestu si každý vezme niečo z krajiny, kde žije. Akúsi pozornosť v podobe zástavky, odznaku, trička a v našom prípade si mnohí pribalujú aj Kanadský Slovák.

Pred niekoľkými rokmi to bolo zriedkavé, no dnes je to už takmer samozrejmosť. Preto pred dovolenkou viacerí z Vás prichádzajú do redakcie pre vydania navyše a berú si ich ako náš symbol, ktorým vedú na svojich cestách oslovit' a potešiť. Neskôr dostávame dovolenkové

fotografie a opakovane slová o tom, že si ich mali vziať viac, lebo mnohí si ich po prelistovaní chceli nechať. Od hokejových majstrovstiev v Čechách, cez Bavorsko, Taliansko až po národnú výstavu v Rumunsku, všade sa opakoval podobný dej.

Pre vydavateľov, spolupracovníkov či redakciu je to dobrý pocit a veľké satisfakcia. S Kanadským Slovákom do sveta. Znie to síce ako z cestopisu, no v skutočnosti je to hrejivé zadosťučinenie po neľahkej práci. Vďaka Vám preto roznášači, propagátori a ambasádori Kanadského Slováka!

Foto: Štefan Reistetter a Palo Stacho

Kanadský Slovák

The Canadian Slovak

Visit our website at

Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday
(24 times a year)

Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu
(24-krát do roka)

The newspaper is published with the financial support through grants from the Office for Slovaks Living Abroad (www.uszz.sk) in the Slovak Republic and from the Canada Periodical Fund – Aid to Publishers from the Department of Canadian Heritage.

Tieto noviny vychádzajú

S finančnou podporou

Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí

(www.uszz.sk) na Slovensku a z Kanadského fondu pre periodiká - podpora vydavateľom z ministerstva Kanadského dedičstva.

www.uszz.sk

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajanových spolkov
- Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad

- Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad
- Directory of expatriate associations
- Grants

Subscription rates in Canada \$75, United States \$100 and other countries \$140. Please mail your cheque to the editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75, do Spojených štátov \$100 a do ostatných krajín \$140. Šeky na predplatné posielajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie

259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004

Julius Behul

Editor-in-Chief

Šéfredaktor

editor@kanadskyslovak.ca

Daniel Sulan

Chairperson, Business Committee
predseda Hospodárskeho výboru
dsulan@ksliga.ca

Stanislav J. Kirschbaum

Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to edit, shorten, correct, or not publish contributions of stories or photographs. Unsigned articles will NOT be published. Articles and photographs sent by regular mail will not be returned.

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj neuverejniť. Nepodpísané príspevky neuverejňujeme. Rukopisy a fotografie poslané poštou nevraciamy.

Canadian Slovak League Kanadská slovenská liga

Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

Mary Ann Doucette

President/predseda
madoucette@ksliga.ca

One without compromise

Years of our lives are flying by and as they go, we come to say goodbye to family members, distant relatives, colleagues or acquaintances. On July 18, 2015 yet another member of our Slovak community departed from our midst- Michal Ondruška. Brave and resolute Canadian Slovak, Mike was born on July 1, 1927 in Hájske near Nitra. After the communist takeover of his beloved homeland, he crossed the Iron curtain and with some of his compatriots spent two years in the refugee camp in Germany. Following his arrival to Canada in the early fifties, he and many of the political refugees tried to fit in by taking on jobs in various parts of the vast country Canada. His first employment was on the coast in the northwestern British Columbia's Prince Rupert. Later, he came to work at Oshawa's General Motors. That was, where he became active in the large Slovak community with Branch 6 of the Canadian Slovak League. Still very young, in his early twenties, and seeking more fulfilling employment, he moved to Toronto. There he met and in 1961 married a young Erika Hohmann. An opening in Guelph

was offered to Mike by his employer, the Ontario Ministry of Agriculture and Food, so he and his wife moved there. He retired from the position of auditor after many years with the OMAF.

His family grew, and he became a father to Margita and Angela. Mike and his supportive German wife Erika brought their daughters up very aware, and proud of their Slovak roots and heritage. Mike joined then still active Guelph branch of the CSL. By attending the meetings, conventions, and many events organized by the members of the CSL locally, and in all of southern Ontario, he got to know many Slovaks. After membership in the Guelph branch dwindled, he successfully merged it with branch 34 of the CSL in Kitchener. Over the years, with the influx of the 1968 younger Slovak refugees, this branch became quite active. The proximity of the Spiritual and cultural Slovak Jesuit Centre in Cambridge (Galt) had been a factor in having the place for the Slovak Community to flourish under the leadership of such dedicated leaders as was Mike Ondruska. An avid reader, with the knowledge of history combined with his life experiences, he was a great debater. He also volunteered with the Guelph and District Multicultural centre, and was one of the translators helping all the Slovak refugees settling in Guelph and vicinity. When Monsignor František Fuga asked Erika, Mike's wife in the early eighties, whether she could sew a flag with the Slovak emblem on it, he felt so honoured. Gentleman with the smile, uncompromising patriot always. He will not be forgotten.

Rest in Peace Michal.

*Agnesa Belošičová,
Guelph, ONT. Aug. 5, 2015*

Jeden bez kompromisov

Náš život ubieha a ako roky idú, postupne sa lúčime s rodinnými príslušníkmi, vzdialenými príbuznými, kolegami či známymi. Dňa 17. júla 2015 z radov našej slovenskej komunity odišiel na večnosť ďalší člen - Michal Ondruška. Odvážny a zásadový kanadský Slovák, Michal sa narodil 1. júla 1927 v Hájskom pri Nitre. Po komunistickom prevrate v jeho milovanej vlasti, prekročil železnú oponu a s niektorými z jeho krajanov strávil dva roky v utečeneckom tábore v Nemecku. Následne, po príchode do Kanady na začiatku päťdesiatych rokov, on a mnohí politickí utečenci sa snažili vžiť do prostredia prijatím pracovných miest v rôznych častiach rozľahlej krajiny Kanady. Jeho prvé zamestnanie bolo na pobreží v severozápadnej časti Britskej Kolumbie v Prince Ruppert. Neskôr pracoval v Oshawskej automobilke v General Motors. Tam sa zapojil do aktivít vo veľkej slovenskej komunite a v 6.zbore Kanadskej slovenskej ligy (KSL). Stále veľmi mladý, niečo cez dvadsať, hľadal viac naplňujúce zamestnanie a presťahoval sa do Toronto. Tam sa stretol a v roku 1961 oženil s mladou Erikou Hohmannovou. Keď mu jeho zamestnávateľ, ontárijské Ministerstvo poľnohospodárstva a potravinárstva ponúklo miesto v Guelphe, s manželkou sa presťahovali tam. Na dôchodok odišiel z pozície auditora po mnohých rokoch na OMAF.

Rodina sa rozrástla, stal sa

otcom Margity a Angely. Michal a jeho po boku stojaca nemecká manželka Erika vychovali svoje dcéry vo vedomí a hrdošti na svoje slovenské korene a dedičstvo. Michal sa stal členom vtedy ešte aktívneho zboru KSL v Guelphe. Účasťami na schôdzkach, konvenciách, a na mnohých podujatiach organizovaných členmi KSL lokálne, aj v celom južnom Ontariu, spoznal veľa Slovákov. Potom, čo členstvo v Guelphskom zbere KSL zredlo, úspešne ho spojil s 34. zborom KSL v Kitcheneri. V priebehu rokov, s príchodom mladších slovenských utečencov po r. 1968, sa stal tento zbor celkom aktívnym. Blízkosť Duchovného a kultúrneho slovenského jezuitského strediska v Cambridge (Galt) bola faktorom, aj miestom, kde slovenské spoločenstvo mohlo previtať pod vedením takých oddaných aktivistov, ako bol Mike Ondruska. Vášnivý čitateľ, so znalosťou histórie a s jeho životnými skúsenosťami, bol veľký diskutér.

Dobrovoľne pracoval s Multikultúrnym strediskom Guelph a obvod, a bol jeden z prekladateľov pomáhajúcim všetkým slovenským utečencom, ktorí sa usadili v Guelph a okolí. Keď Monsignor František Fuga požiadal Eriku, Michalovu manželku, na začiatku osemdesiatych rokov, či by mohla ušit vlajku so slovenským znakom na nej, cítil sa tak poctený.

Gentleman s úsmevom, nekompromisný patriot naveky. Nezabudneme na neho.

Odpočívaj v pokoji Michal.

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

**Slovenský evanjelický kostol
augsburského vyznania sv. Pavla** (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky

257 Shaw Street Toronto, Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovakeparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, Hamilton, Ont., L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv.Cyrila a Metoda,
1532 Alexeis Rd.Windsor, Ontario. N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,
3200 Bayview Avenue, Toronto, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.:416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) Windsor' Ontario'
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North Hamilton, Ont.
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane Thornhill, ON L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of the Byzantine Rite in Canada
223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. Montreal, QC H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God 464
Ritson Rd.S. Oshawa, Ont. L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.byzz@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

**Honorary Consulate of the Slovak Republic
Montreal** 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovex@slovex.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martincek
E-mail : slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských Slovákov
12 Birch Ave. Toronto, Ont.
(416) 939 3111 <http://www.slovak.com>

**Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council**
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 - 9748
scnc@rogers.com

**Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského
kultúrneho dedičstva**
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Vychodna Slovak Dancers Toronto
Mario Hrapko 416 845 5836
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Veľvyslanectvo SR v Ottawe

„Veľvyslanectvo SR v Ottawe víta v Kanade nového člena svojho tímu. Od 1.8.2015 pôsobí na poste zástupcu veľvyslanca a konzula pán Milan Vrbovský, ktorý v tejto funkcii vystriedal pána Martina Bartoňa. Milan Vrbovský prichádza do Ottawy z Bratislavy. Na ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pôsobil od roku 2012 na právnej a konzulárnej sekcii. Venoval sa ľudským právam, konzulárnym a právnym otázkam a medzinárodnému právu. Pred príchodom na MZVaEZ SR pracoval v rokoch 2006-2012 na Úrade vlády SR, kde mal na starosti ľudsko-právnu agendu.“

Martinovi Bartoňovi ďakujeme za výbornú prácu, ktorú vykonal počas uplynulých štyroch rokov a Milanovi Vrbovskému prajeme veľa úspechov a splnených pracovných a profesionálnych predsavzatí a ambícií.“

Andrej Droba
Ambassador of the Slovak Republic /Ambassadeur de la République Slovaque
50 Rideau Terrace
K1M 2A1 Ottawa, ON

Zomrel Štefan Hreha, zakladateľ - "otec" - Kanadského Slováka

Štefan Hreha
25. marec 1918
15. august 2015

Zasadnúť na pozíciu redaktora novozaložených novín, ktoré mali už vopred v pláne chrániť národnú identitu nebolo pre Štefana Hreha najľahším krokom. Došlo k tomu po tom, čo mladý Slovák redigoval noviny Slovák v Kanade, neskôr premenované na Slovenské Bratstvo. Už odvtedy bol pre svoje pevné exponovanie sa za slovenskú identitu v Kanade viackrát nepriateľmi a ohováračmi slovenskej samostatnosti udaný ako "širitel' nepriateľskej propagandy". Po dlhých prípravách 5. kongres Kanadskej Slovenskej Ligy v Toronte (1941) schválil Hrehov návrh, aby KSL začala vydávať svoje vlastné noviny pod

menom "Kanadský Slovák", ktorých prvé číslo uzrelo svetlo sveta 5. marca 1942 v Montreale.

S vojnovými časmi prichádzala aj vojnová propaganda, ktorá nevytvárala ľahké podmienky pre noviny obhajujúce práva malého národa, v tom čase stojaceho na inej koľaji. Hreha onedlho nastúpil do kanadskej armády. Počas štyroch rokov jeho vojenskej služby redigoval noviny František Kvetan. Počas svojho čínorodého života písal Hreha memorandá do vládnych kruhov, pracoval ako funkcionár v Kanadskej Slovenskej Lige, prispieval do viacerých novín a svoj talent prejavil aj na literárnom poli. Nebolo snáď národných kalendárov, ktoré by neobsahovali jeho príspevky.

Štefan Hreha sa narodil 25. marca

1918 v obci Čemerné, ktoré je dnes súčasťou Vranova nad Topľou. Koncom roka 1936 sa vystáhoval s matkou a dvoma bratmi za otcom do kanadského Montrealu.

Po návrate z vojny sa oženil s Pavlínou Marejkovou, s ktorou prežil 65 rokov spoločného života až do jej odchodu na večnosť v roku 2010. Ich rodinu významne obohatil syn Steve, ktorý bol jeho veľkou duševnou potechou.

Štefan Hreha až donedávna prispieval do Kanadského Slováka, lebo bol vždy jeho súčasťou. Pred 73 rokmi vpísal prvé slová do novín, ktoré tak ako svoje rodné Čemerné až do smrti nosil pevne zasadené v srdci.

Nech odpočíva v pokoji.

Redakcia Kanadského Slováka vyslovuje úprimnú sústrasť rodine

Štefana Hrehu,

ktorý odišiel predložiť svoju knihu života Všemohúcemu vládcovi neba a zeme.

Kanadský Slovák sa lúči so svojim prvým redaktorom, mužom, ktorý položil základný kameň dodnes vychádzajúcim novinám. Jeho národné povedomie bolo pevným pilierom, ktorý podopieral tieto noviny aj počas nepriazne, búrok zloby, kríz i útokov.

Slovák – noviny, ktorým dal život, sa skláňajú nad jeho pamiatkou.

Jozef Matusky
1922 – 2015

Po dlhej chorobe zomrel 25. marca 2015 v Montreale Jozef Matusky vo veku 93 rokov. Narodil sa na Slovensku v kúpeľnom meste Smrdáky 20. marca 1922 rodičom Štefanovi a Rozálii Matusky. Do Kanady prišiel s matkou a sestrou v roku 1930 ako osemročný chlapec. Bol

žiakom slovenskej školy École St. Jacques a hral v chlapčenskej kapele pri osade sv. Cyrila a Metoda. Postupne bol študentom Thomas D'Arcy McGee High School a graduantom Montreal Technical School v roku 1942. V druhej svetovej vojne a rok po nej slúžil v Kanadskej armáde v Holandsku. Bol dlhoročným zamestnancom Canadian National Railway a v slovenskej spoločnosti sme ho v mladom veku videli na javisku ako muzikanta na svadbách a zábavách.

V Kanadskej Slovenskej Lige bol členom oddelenia mládeže a v druhom mužskom zbore bol dlhoročným pokladníkom. Jozef zanechal oddanú manželku, Lýdiu (rodenú Kukučkovú), s ktorou žil v manželskom zväzku 67 rokov a štyri mesiace. Ich jediný 20-ročný syn Janko, študent

geológie v Loyala College, zomrel tragicky s ďalšími tromi študentmi a pilotom, keď leteli na geologický výskum v severnom Quebecu. Malé lietadlo v hmle narazilo na vrch v Deception Bay v roku 1969.

V zármutku zostala sestra Mária Kvetanová a neter Margaret Kvetanová.

Pohrebné obrady pri rozlúčke s Jozefom Matusky vykonal rev. Rudolf Grega v Kostole sv. Cyrila a Metoda 1. apríla 2015 a pochovaný bol 9. apríla 2015 na cintoríne Côtés-des-Neiges.

Daj mu, Pane, ľahké odpočinutie a svetlo večné nech mu svieti.

Rodina zosnulého úprimne ďakuje všetkým – rodine, priateľom a známym za ústne a písomné vyslovenie sústrasti a potechy, za kvety i účasť na pohrebe.

M. Kvetanová

Tí, ktorí ho poznali...

S poaugustovou emigráciou prišiel do Toronta aj **Karol Spišiak** - elegán s dôstojným vystupovaním, v srdci ktorého bola pevne zakorenená viera, láska a tolerancia. Patril k tým, ktorí za ostatnými drôtmí komunistických väznic prežili 18 rokov svojho života. Napriek utrpeniu

však nikdy nezatrpkol a vo svojom srdci neprechovával nenávisť. Naopak, prevládala v ňom skromnosť a hlboký patriotizmus.

Hneď na začiatku sa v novom kanadskom prostredí dostal nielen medzi farníkov osady sv. Cyrila a Metoda, ale aj medzi aktívnych členov a funkcionárov torontského zboru KSL. Zvlášť k národným podujatiam pristupoval vždy dobrovoľne a rád ponúkol svoju pomocnú ruku.

Karol Spišiak bol poradca a hlavne dobrý, oddaný priateľ. Narodil sa 25. júla 1909. V snežný letný deň 18. júna 1994 sa navždy rozlúčil s najbližšími, priateľmi, s tými, ktorí ho mali radi a kráčali s ním na spoločnej púti.

V spomienkach tých, ktorí ho poznali, však žije naďalej.

O 21. auguste trochu inak

V auguste 1968 sme dostali takú príučku, že sa nám z nej poriadne zatočila hlava. Pravdaže, nasledovali aj bolestné následky, ktoré boli odlišné pre tých na Slovensku a inú príchuť mali pre desaťtisíce ľudí, ktorí hneď ako sa naskytla možnosť, emigrovali za hranice Dunaja.

Možno však – všetko zlé je na niečo dobré. Samozrejme, okrem tragických životných príbehov, pri ktorých došlo k strate drahé osoby. Smrť sa totiž vymyká každému prirovnávaniu.

Prepad Česko-Slovenska by sa mohol podobať budíku vyzváňajúcom na nočnom stolíku.

Aj keď len dočasne, no predsa rozbúrila hladinu driemajúcich krajín. A hoci podobne ako predtým v susedných štátoch vedúca strana tvrdou rukou potlačila nádej, nemohla však úplne udusiť iskierku, ktorá vzbĺkla a už nevyhasla.

Dva obrazy útrap, ktoré nasledovali, však prinášali zmeny do budúcnosti, vytvárali nové charakterové črty a tým písali čisté stránky dejín.

Pre emigrantov znamenali potoky slz, bolesť srdca a beznádejné noci. Veď sen uvidieť čo len ešte raz svojich blízkych, sa každým dňom rozplýval. Skôr sa dalo veriť Verneovým fikciám ako pádu komunizmu.

Preto iba oni môžu rozprávať o tom, ako ťažko sa ujíma presadený strom, aké bolestné sú spomienky pri pohľade na blednúcu fotografiu, ale súčasne aj to, ako chuť núdza.

A na druhej strane ostnatého drôtu pos-

trach takzvanej normalizácie pomaly, tak ako v povojnových rokoch, lámal charakter. Veď viacerí z tých, ktorí ešte nedávno so zaťatou päsťou sledovali ručiacie tanky jedného z najbrutálnejších systémov v dejinách ľudstva, sa stávali udavačmi, prípadne so sklonenou hlavou päťolízачmi systému, o ktorom na začiatku roku 1968 snívajú ako o skapínajúcom drakovi z Dobšinského rozprávok.

Svet, ktorý sa predtým s úsmevom začal učiť ruský kazačok, sa prebudil. Aspoň na chvíľu sa presvedčil, že ruský medveď mal od svojej revolúcie

pevne nasadenú masku ľudomila s ktorou hral divadlo pre spiaci Západ.

A čo emigrácia? Vyplakala sa? Možno. Nová tvrdá škola života zocelila snáď každého. Neznáma zem, neznámy jazyk, neznáma spoločnosť dokázali spojiť či vybudovať nové priateľstvá, ktoré nahrádzali nedel'né stretnutia u starých rodičov.

Iba čas, nemilosrdný dlhý čas, dokázal aspoň trochu zatieniť spomienky...

Znie to paradoxne, ale mnohí z tých poaugustových, ktorí jedli emigrantský chlebič, dnes vyrieknu slová o tom, že príchod okupačných vojsk

im v podstate umožnil spoznať život z druhej strany. A na počiatočnú clivotu si už nespomínajú.

Pri spomienke na "šesťdesiaty ôsmy" je preto ťažké pochopiť zmýšľanie niektorých spomedzi nás, ktorí "zabudli" a dnes v pohodlí života sa doslovne nadchýňajú kremel'skou propagandou. Zdá sa, že hrkot tankov s bielym pásom vygumovali zo svojej pamäti.

No každý, kto sa pozrie na stránky okupácie, by mal prísť na to, že náreky za tými, ktorí zomreli ruskými guľkami, bolesť matiek nad čerstvými hrobmi či trápenie emigrantov, by ich nemalo nechať ľahostajnými. Ak nájdú v sebe aspoň kúsok svedomia, mali by počuť strelbu a vidieť vytečenú krv nevinných. A napokon aj bolestivé stony tých, ktorí predtým či potom boli mučení pre svoju vieru a odhodlanie nezabudnúť na rok 1968.

Otočenie kabáta? Ale prečo...

Čo im bráni odísť do moskovskej gubernie? Veď zaiste by na cestu svojich snov do zasľúbenej zeme zohnali finančné prostriedky. Ťažko sa im musí žiť ďaleko od krajiny, nad ktorou stále vanie duch bolševického proletariátu a ktorá im podľa všetkého už prirástla k srdcu. Pri svojom pevnom a čestnom charaktere by mali svoje presvedčenie naplniť životom a odísť...

Lebo čo je platné človeku, keby celý svet získal a duši svojej uškodil.

Julo Behul

Výsadbári pripravovali oslobodenie Dubčeka

Československí výsadbári pripravovali po okupácii krajiny vojskami Varšavskej zmluvy 21. augusta 1968 doposiaľ nie veľmi známu akciu. "Chceli oslobodiť prvého tajomníka ÚV KSČ Alexandra Dubčeka, ktorého aj s niekoľkými ďalšími politikmi uniesli Sovieti," informoval český internetový

server iDnes.

Do detailov pripravovaný úder špičkovo vycvičeného komanda naplánoval úzky okruh dôstojníkov, ktorí vraj ani v súčasnosti o úspechu nečakaného útoku nepochybujú.

Bývalí výsadbári o akcii dlho nemohli rozprávať. Aj teraz spomínajú na plánovanú

operáciu zdržanlivo. Výsadbokový pluk totiž v nasledujúcich rokoch ako kontrarevolučný rozprášili a väčšinu dôstojníkov z armády vyhodili.

Po invázii vojsk Varšavskej zmluvy sa Dubček s ďalšími predstaviteľmi reformného prúdu KSČ nedobrovoľne

zúčastnil rokovaní československej a sovietskej delegácie v Moskve v dňoch 23. až 26. augusta 1968. Dokonca ho prinútili, aby pripojil svoj podpis pod tzv. moskovský protokol, ktorý odobril „dočasný“ pobyt okupačných vojsk na území Česko-Slovenska.

Od návštevy cisárovnej Alžbety, kráľovnej Uhorska v Bardejovských kúpeľoch uplynulo 120 rokov.

Pred 120 timi rokmi zavítala do svetoznámych Bardejovských Kúpeľov manželka cisára Rakúsko-uhorskej monarchie Františka Jozefa vo svete obdivovaná cisárovná Alžbeta, ktorú vo svete poznali pod menom Sissi. Bolo to v dňoch 1 - 22. júla 1895. Ubytovala sa v hotely, ktorý dnes nesie meno po nej. Pred kúpeľným domom Alžbeta sa nachádza v najstaršom kúpeľnom parku na Slovensku bronzová socha cisárovnej Alžbety, ktorú tam slávnostne inaugurovali na jej počesť v roku 1903. Príbeh tohoto slávneho páru bol aj sfilmovaný. Vtedy 24. ročný panovník František Jozef sa zaľúbil do 17. ročnej krásavice Alžbety Wittelsbachovej, zvanej

Bavorskej a bol z toho sobáš v roku 1854

S Alžbetou splodili štyroch potomkov. Žofiu, Gizelu, Rudolfa a Máriu Valériu. Predčasná smrť prvej dcéry veľmi ranila precitlivelú Alžbetu. Panovník si veľmi zakladal na mužskom potomkovi, ktorý mal uchovať dynastiu a nastúpiť na uvoľnený trón. Ten však spoločne s milenkou v roku 1889 spáchal samovraždu. Po týchto ťažkých ranách sa cisárovná Sissi čoraz viac vzdala od svojho manžela. Sissi ďalej hnaná osobným nepokojom sa ocitla v rôznych kútoch Európy. Na jej cestách po Európe boli Bardejovské Kúpele jednou z posledných ciest. A celkom posledná cesta jej bola osudná

, keď pri Ženevskom jazere v roku 1898 ju smrteľne zranil šialený atentátnik Luigi Lucheni.

Na treba nakoniec spomenúť, že rod Habsburgovcov bol viackrát prepojený so slovenskou histórou. Kontinuálne nám však vládol po bitke pri Moháči / 29.8.1526/ do konca 1. svetovej vojny a utvorenia Československej republiky 28.10.1918.

Foto: Bronzová socha cisárovnej Alžbety - kráľovnej Uhorska pred kúpeľným domom "Alžbeta" v Bardejovských Kúpeľoch.

Bardejovské Kúpele
František Mrva

Slovákov je vo svete dvakrát viac ako imigrantov u nás

Až 350-tisíc slovenských občanov žije mimo územia Slovenskej republiky.

Slováci vo svete

Podľa údajov Organizácie spojených národov žije vo svete takmer 350-tisíc slovenských emigrantov.

Mapa ukazuje, do ktorých krajín sveta slovenskí občania najčastejšie cestujú. Najviac ich je v Českej republike, Veľkej Británii a Nemecku.

Z veľkých európskych krajín Slovákov najmenej láka Francúzsko.

Viac žije slovenských emigrantov napríklad v Švajčiarsku alebo aj Španielsku.

Migranti na Slovensku

Imigrantov na Slovensku podľa údajov OSN z posledných uverejnených štatistík žije takmer 150-tisíc.

Najviac imigrantov k nám prišlo z Českej republiky, Maďarska a Ukrajiny. Imigranti ešte nikdy nebudili taký záujem ako teraz.

Google ponúka v službe Trends možnosť prehliadať si, ako často a kedy sa určitý výraz vyhľadával.

Pri výrazoch 'imigranti' a 'utečenci'

ukazujú údaje historicky takmer nulový záujem pri ich vyhľadávaní. V júni sa to zmenilo.

V máji sa počet vyhľadávaní začal zvyšovať a v júni dosiahol zatiaľ vrchol. Údaje za júl sú zatiaľ nekompletné.

Slovensko v tomto nekopíruje svetový trend, ktorý je skôr opačný. Slová 'migrant' a 'refugee', čo v preklade znamená migrant a utečenec nevyhľadávalo výrazne viac ľudí ako predtým.

SME

V armáde SR je vyše 12.000 vojakov a takmer 4000 civilných zamestnancov

Za desať rokov profesionálnej armády sú slovenskí vojaci vysoko hodnotení aj u zahraničných partnerov.

Od roku 2005 pôsobia v rámci Ozbroyených síl SR iba profesionálni vojaci. V súčasnosti ich je 12.542. Súčasťou armády sú aj civilní zamest-

nanci, ktorých je 3761. TASR o tom informovala hovorkyňa ministerstva obrany Martina Balleková.

Najzásadnejšia zmena pri profesionalizácii slovenskej armády v roku 2005 bolo ukončenie povinnej základnej vojenskej služby. Od augusta 2005 sa branci prestali povolávať na výkon povinnej vojenskej služby. Zanikol tak systém odvodov platný od roku 1949. "Prinieslo to najmä zvýšenie kvality výkonu služby," uviedla Balleková.

Ako dodala, povinnú základnú službu absolvovali do roku 2005 všetci občania SR mužského pohlavia starší ako 18 rokov, ktorí sa podrobili odvodu a boli vyhodnotení ako schopní služby.

Za desať rokov profesionálnej armády

sú slovenskí vojaci vysoko hodnotení aj u zahraničných partnerov. "Medzi najviac spomínané spôsobilosti patria odborníci v oblasti EOD (Explosive Ordnance Disposal, pozn. TASR), čo sa potvrdilo aj tým, že na Slovensku bolo zriadené Centrum výnimočnosti NATO pre túto oblasť," priblížila Balleková.

Ďalej sú to odborníci na radiačnú, chemickú a biologickú ochranu (RCHBO), či príslušníci špeciálnych síl. "Všetci príslušníci OS SR, pôsobiaci v medzinárodných operáciách a misiách, sú pravidelne vysoko hodnotení pre ich flexibilitu a kvalitu výkonu zverených činností," dodala hovorkyňa rezortu obrany.

TASR

Nikto nemôže ísť naspäť na začiatok, ale každý môže začať odteraz a spraviť úplne nové zakončenie

(Carl Bard)

Tak teda lamentujeme

Ťažko povedať, či je to národnou tradíciou, no zvykli sme si lamentovať. Prevažne v súvislosti s organizáciami, spolkami či politickou situáciou. Takže zalamujeme rukami nad malou členskou základňou v kluboch, nad tým, že mnohí prestávajú čítať nielen tlač, ale aj knihy a ak už aj niečo čítajú, tak je to zvyčajne iba banková knižka. No lamentujeme i nad cenami potravín, benzínu či daní.

Čiže trápia nás veci, ktoré nemáme, eventuálne tie, nad ktorými plače väčšina.

Ak si však z očí zložíme postranné tienidlá či klapky, aké majú závodné kone a bránia im vo výhľade na veci okolo nich, pridáme na to, že naše

Photo: Ion Chibzii

vzdychanie je v podstate úplne a čo pozitívne je okolo nás. zbytočné. A mali by sme sa Koľko národných klubov či organizácií má podobné programy, radšej radowať z toho, čo máme

ako máme my? Koľko z nich organizuje pre svojich členov stretnutia, ktoré stoja nemalý groš a hlavne dokážu to urobiť zo svojho?

Plakať nad tým, že niekto nečíta noviny či knihy? Absolútne mrhanie času. Je to niečo podobné, ako sa zapodievať tým, že náš dobrý známy po viac ako desiatich rokoch v Kanade nám na naše otázky začne odpovedať po anglicky. Je pochopiteľné, že pri ťažbe nafty, ktorú produkuje Kanada, sa nám ceny benzínu zdajú cirkusovo uletené, ale pri porovnaní so svetom zbadáme, že nie sme na tom až tak najhoršie. O potravinách je zbytočné

rozvádzať diskusiu. Je pravdou, že niektoré sú predražené, ako aj to, že mnohí otočia peniaz viacrát v ruke, pokiaľ ho vydajú, ale opätovne platí - pozrime sa otvorenými očami aj kúsok ďalej ako za naše hranice. Dokážeme vidieť realitu ži-vota aj za rohom nášho domu?

Lamentujeme, plačeme, sťažujeme sa. Ja, vy - snáď je to aj väčšina z nás. Mnohokrát oprávnené, so stopercentnou pravdou na našej strane. No po krátkom porovnaní si radšej položíme otázku: „Nemali by sme sa radowať z toho, čo máme?“

jb

Zemanove slová

Český prezident utečencom na českom území odkázal, že ich do Česka nikto nepozýval.

"Takéto slová sú nebezpečné a môžu povzbudiť extrémistov. Nám posielajú nadávky takmer každý deň a slová prezidenta by im mohli dodať silu," dodal Rozumek.

Prezident ČR v rozhovore pre server Blesk.cz utečencom na českom území odkázal, že ich do Česka nikto nepozýval. Utečenci podľa neho musia rešpektovať pravidlá tejto krajiny. Miloš Zeman vyzval utečencov, že ak sa im to nepáči, "nech bežia preč".

Dodal, že "týmto ľudom najlepšie pomôžeme na ich území".

Zmrzlina - Koun

Básni o nej už aj Ryanair: Barborina zmrzlina medzi najlepšími v Európe, v Bratislave je TOP!

Barbora sa zmrzlinu naučila vyrábať v Taliansku.

Úspech, o akom sa jej ani nesnívalo! Barbora Szalai (27) zahviezdila so svojou zmrzlinárňou Koun v bratislavskom Starom Meste. Podľa blogu spoločnosti Ryanair s názvom Into the blu patrí medzi 13 najlepších zmrzlinární v celej Európe. Barborina ľadová pochúťka konkuruje tým v

Dubline, Paríži, Londýne či Ríme. Celkovo tu môžete vyskúšať takmer 100 príchuťí zmrzliny.

K výrobe ľadovej pochúťky sa dostala vďaka dokumentu o zmrzline. „Robila som päť rokov to, čo ma nebavilo. Rozhodla som sa preto odísť do Talianska. Zistila som, že tam je zmrzlinová škola, šla som tam,“ priznáva absolventka uznávanej Gelato Academy.

To, čo sa tam naučila, zužitkovala v Bratislave, kde si otvorila prevádzku vo dvore s balkónmi. „Zmrzlinu vyrábame z 50% čerstvého ovocia, vody a ostatných prísad. Sú to sorbety vhodné aj pre vegánov. Tiež robíme zmrzliny z čerstvého mlieka a smotany,“ vysvetľuje Barbora. Obrovský kopček zmrzliny dostanete za 1,20 €.

Celkovo môžete vyskúšať takmer 100 príchuťí. „Najobľúbenejšia je maková, ricotta s figami či pistáciová,“ hovorí s úsmevom.

Ako povedala, keď sa dozvedela, že jej Koun patrí medzi 13 najlepších v Európe, takmer sa rozplakala.

Slová obdivu a vďaky

Niekedy sa ťažko počúvajú výhovorky, prečo niekto neprišiel na piknik, Slovenský deň či podobné podujatie. Našinci akoby nemali talent na poriadnu výhovorku. Dôvody, že manželku bolí hlava a treba jej robiť spoločnosť či pokazená klimatizácia v aute, prípadne, že informácie boli v novinách napísané malým písmom, sú niekedy až detinské.

Hneď po tohtoročnom Slovenskom dni, konajúcom sa len na skok od Toronto, prišiel prvý telefonát s otázkou „aká bola Slovač na pikniku?“.

Akési archaické pomenovanie „Slovač“ by sa skôr hodilo do klasickej literatúry než do konverzácie o letnom stretnutí, a to aj preto, že je podfarbené ironickým odtieňom. Zámer zvedavca sa potvrdil, keď ďalej otvorene a bez servítky hovoril o tomto podujatí s dešpektom.

Odpoveď bola krátka a pravdivá: „Slovač“ na stretnutí bola fajn.

Stretli sa priatelia a známi, debatovalo sa o všeličom, rezne boli tohto roku

vynikajúce, pivo studené. A strašenie veľkou búrkou nevyšlo, iba trocha sprchlo, čo bolo príjemným osviežením. Veď ako evergreen prehrávaný na starom gramofóne vyzneli povzdychy niektorých

návštevníkov o horúcom letnom počasi. Nuž, celú dlhú zimu sme zasnežení či zablatení až po uši snivali o horúcich letných dňoch a teraz ťňukáme. Je to niečo podobné ako tešiť sa na cesnakové lokše či sladké

dobroty a po dojedení posledného sústa sa sťažovať na nabraté kalórie.

Slovenský deň bol pekný. Slovenský biskup Most.Rev.John S. Pazak C.Sr.R., kňaz farnosti sv. Cyrila a metoda v Mississauga o.Jozef Vaňo, pán veľvyslanec SR Andrej Droba, predsedníčka KSL Mary Ann Doucette, ako i usmiata Michelle Rempel, ministerka pre Západnú ekonomickú diverzifikáciu v Kanade, hlásiaca sa hrdo k svojmu slovenskému pôvodu či jej rovnako šarmantná a veselá kolegyňa Hon. Lisa Raitt, ministerka dopravy v Kanade s chorvátskymi koreňmi dodávali tomuto dňu svoje čaro.

A preto každému, kto čo i len prstom pohl pre spokojnosť väčšiny, patria úprimné slová obdivu a vďaky.

A možno aj pre iných zvedavcov treba zopakovať už spomenuté: „SLOVENSKÝ DEŇ BOL PEKNÝ“.

jb

Slovensko a Kanada sú blízki priatelia

19. júla 2015 sa uskutočnil už 77. ročník Slovenského dňa. Pre mňa ako nového veľvyslanca Slovenskej republiky v Kanade to bol môj prvý.

Ďakujem organizátorom za pozvanie na toto výnimočné podujatie, ktoré je každoročnou veľmi milou

oslavou slovenských tradícií, kultúry a dedičstva. Takmer 80 ročná tradícia svedčí o tom, že Slovenský deň sa stal trvalou a veľmi obľúbenou súčasťou našich krajanov stretnutí v Kanade. Tento deň je príležitosťou, aby sme sa v milej atmosfére stretli, porozprávali sa, pochutnali si na tradičných jedlách

slovenskej kuchyne a pozreli si vystúpenia folklórnych súborov. Teší ma, že som mal možnosť spoznať mnoho krajanov, Slovákov, ktorí našli v Kanade svoj nový domov.

Všetkým ďakujem za milé, priateľské a podnetné rozhovory. Slovensko a Kanada sú blízki priatelia,

partneri a spojenci a je tomu tak aj vďaka Vám všetkým kanadským Slovákom. Už dnes sa teším na stretnutie na ďalšom Slovenskom dni v lete budúci rok. Dovidenia priatelia!

Andrej Droba
veľvyslanec SR v Kanade

Spoza opony

V tej obrovskej máteži horúčav, gréckej krízy, sporov o emigrantov či saganománie –nevídaného výkonu žilinského cyklistického zázraku na Tour de France – nám akosi uniklo, že do Bratislavy prišli výnimoční svedkovia prelomových udalostí. Bez nich by nebolo slovenského dneška. Za takmer úplného mediálneho ticha sa tu uskutočnila konferencia o Svetovom kongrese Slovákov. Bolo to v Historickej budove Slovenskej národnej rady na bratislavskom Župnom námestí. Udalosť sa neodohrala vo veľkej sále pamätnej budovy, ale v malej sále. Prečo neprišla viac pozornosti verejnosti a médií?

Cieľ Svetového kongresu Slovákov od roku 1970 bol politický – dosiahnuť vlastnú slovenskú štátnosť. A to sa práve v tejto budove predsa splnilo. V tejto historickej budove kardinál Jozef Tomko v prvom verejnom prejave vatikánskeho a cirkevného predstaviteľa na slovenskej parlamentnej pôde od roku 1945, na pôde Slovenskej národnej rady citoval o. i. vtedy už odstaveného Vladimíra Mináča, a tým dokumentoval historickú väzbu slovenskej národnej myšlienky na začiatku novej epochy. A to bez delenia na katolíkov, luteránov, partizánov, antifasistov a hlinkovcov či ľudákov, komunistov alebo demokratov.

To, že kardinál zaradil mináčovský citát, citát vtedy už bez dôstojnosti detronizovaného predsedu Matice slovenskej, bolo osobitné. Veď práve Mináč vo finále, v poslednom ťažení bývalého režimu, keď bol ešte vo funkcii, osobným listom odmietol ponuku Svetového kongresu Slovákov ako nezlučiteľnú s Maticou, pravda, vtedajšou. A predsa tento list nemohol pre kardinála Tomka prekryť to, čo Mináč napísal napríklad v diele Tu žije národ – v knihe, ktorá mohla vyjsť, ale bol zákaz recenzovať ju. A, nakoniec, aj na fasáde tejto historickej budovy je pamätná tabuľa s mináčovským citátom. Pamätníkom pripomína okrem iného aj historickú chvíľu, keď tu aj Mináča citoval vo svojom vystúpení kardinál Tomko...

Ale toto je akoby novopamät' z udalostí na prelome rokov po udalostiach 1989. Vedecká konferencia o Svetovom kongrese Slovákov v roku 2015 bola prvá tohto druhu! Slova Jozefa M. Rydla v referáte o Vzniku Svetového kongresu Slovákov: „Nebojme sa emigrácie, ktorá nemlčala, keď doma museli len zatínať zuby,“ sa dajú považovať za naliehavé zvolanie! Je to upozornenie na nevyhnutnosť venovať pozornosť pamäti Slovákov, urobiť ju súčasťou slovenskej európskej pamäti súčasnosti.

Veď súčasťou slovenského úsilia na medzinárodnej pôde je o. i. vystúpenie predstaviteľa SKS Eugena Löbla na posthelsinskej medzinárodnej konferencii o ľudských právach v Belehrade, na jednom z tých fór, kde SKS presadzoval práva Slovákov. Okrem pôsobenia E. Löbla v juhoslovanskom Belehrade, bolo to v sedemdesiatych rokoch, už samotná jeho prítomnosť bola šikovným a úspešným ťahom SKS. Vtedajšia diplomacia socialistického Česko-Slovenska bola donútená

odvolať vedúceho svojej delegácie na tomto mimoriadne prestížnom medzinárodnom fóre, na ktorom vtedajšej Prahe, vtedajšej ČSSR, osobitne záležalo. S diplomatickým pasom sa tam totiž objavil muž, ktorý v procesoch v päťdesiatych rokoch proti sionistom a buržoáznym nacionalistom (samozrejme slovenským) vyšetroval, rozumej bil, tlkol pri výsluchoch práve Eugena Löbla. Tento príbeh hovorí priveľa, na to aby nebol v našej pamäti.

Nehovoriac o tom, že

dokumenty a a ani monografia o SKS či o diele E. Löbla, ako sa konštatovalo na konferencii, po roku 1989 na Slovensku nevyšli. Pritom jeden z hlavných cieľov SKS pri vzniku v roku 1970 bolo dosiahnuť, aby slovenská otázka bola otázkou medzinárodnou a Slováci ako súčasť integrovanej Európy nevyhnutne dostali možnosť samostatne o tom rozhodnúť.

Dušan D. Kerný,
Panslovanská Unia
(Foto: Z prvých rozpráv o kongrese, org. súkromná zbierka - JB)

A special thanks to all

The 77th Slovak Day, which was held on July 19th in Karlovac Park, is now just a sweet recent memory, however many people deserve to be thanked. Organized by the 1st District Assembly of the Canadian Slovak League, it requires many volunteers to carry it off successfully. From admission at the gate, to the serving of the kitchen delicacies and of course, the thirst-quenching bar, a small army of volunteers toils throughout the

heat of the day to get the job done. It is to them that my heartfelt thanks goes out to. Too many to name individually, they know who they are. They put in the work not for the praise but for the deep Slovak flame that burns within their hearts. Without them, Slovak Day would not be possible. Este raz, "Dakujem!"

We were very fortunate to have the Ambassador of the Slovak Republic in Canada, His Excellency Andrej Droba, visit with us. He addressed the crowd with a short speech and also took the time to shake hands and exchange words with a multitude of Slovaks. We were all impressed by his warmth and wish him much success and a long stay here in Canada. The Honourable Michelle Rempel, Minister of State for Western Economic Diversification and MP for Calgary Centre North also graced us with her presence. She is of Slovak origin on her mother's side and is also a member of Branch 65 of the

Canadian Slovak League in Calgary. The Honourable Lisa Rait, Minister of Transportation and MP for Milton brought greetings and the welcome news that "the government cheques for Child Benefit are in the mail"... and they were! Leader of the Ontario PC Party, Patrick Brown, was not able to attend but he did send his best wishes to the attendees of this year's Slovak Day. He pointed out that Canada is home to over 66,000 Slovak Canadians and nearly 60% of them live in Ontario. Mary Ann Doucette, the president of the Canadian Slovak League, was present as usual and brought warm greetings on behalf of the Head Office.

Thank you to Father Vano, of Sts. Cyril and Methodius Church, for celebrating mass in the morning and thank you to Miro Letko for entertaining us with his music and humour well into the evening, being the last to leave the grounds. The Vychodna Slovak Dancers put on a splendid display of Slovak

dances and songs, always a joy to behold. Alena Melas, president of the Slovak Canadian Heritage Museum, also did a great job with a visual display of our heritage with some of the Slovak artifacts the museum has. Many, many thanks to all those who took the time out of their busy schedules to note the occasion and participate.

The 77th Slovak Day Draw, or the "Kraska Draw", was a success once again. Congratulations to Kiersten Atamanyk, the Kraska for Br. 23 Welland, who was top seller with \$1,389.00 in sales; to Matej Goc from Br. 34 from Kitchener with \$1,205.00 in sales and Leah Zahorchak, the Kraska for Br. 31 from St. Catharines with \$924.00 in sales. They all did a great job representing their respective branches, dressing up in Slovak "krojs" (costumes) despite the heat, and worked hard to raise money so that proceeds from the draw could be used to support Slovak ventures. The winners from the draw are as follows: first prize

of \$1,000.00 went to Mary Ann Doucette of Ottawa, second prize of \$700.00 was won by Helen Pifer from Port Colborne and third prize of \$300.00 went to Mark Harrison from Kitchener. Congratulations to the winners and enjoy your winnings!

A special thanks to all those who bought tickets and supported our youth generously. Sincere thanks also to all those who came and celebrated their Slovak heritage. Canada is a wonderful country that welcomes people from all nations, a true melting pot of the world's nationalities. It also allows us to maintain and celebrate our heritage freely. It is so heartwarming to see so many people brave the weather, whether it is heat or rain, and come out and reunite with old friends, make new ones and above all, show their true Slovak colours.

Emilie Bohunicky
President
Canadian Slovak League –
1st District Assembly

Thank you for supporting the 77th Slovak Day

Mary Ann (Hačková) Doucette
President, Canadian Slovak League

The Board of Directors of the Canadian Slovak League (CSL) wishes to thank everyone who travelled from near and far to enjoy traditional Slovak food and a cultural program filled with music, songs and dances at the 77th Slovak Day on July 19, 2015 in Milton, Ontario. A

heartfelt thank you is extended to CSL 1st District Assembly and the hard-working volunteers for making this annual event a huge success.

We were delighted to welcome three special guests to the Slovak Day festivities: H.E. Andrej Droba, Ambassador of the Slovak Republic in Canada, The Hon. Lisa Rait, Minister of Transportation, and MP for

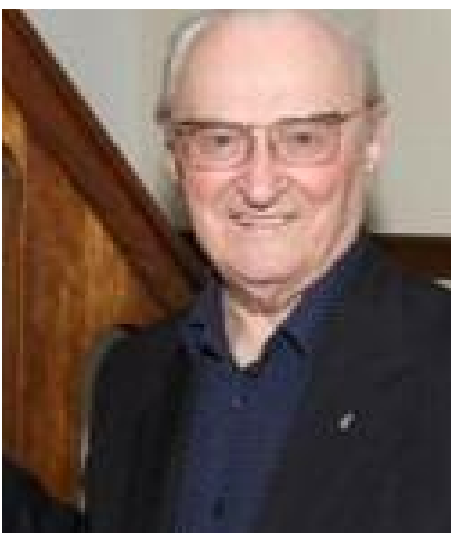
Milton, and The Hon. Michelle Rempel, Minister of State for Western Economic Diversification and MP for Calgary Centre-North. It is noteworthy that Minister Rempel is of Slovak origin and a member of CSL Branch 65 (Calgary).

Congratulations are extended to the 77th Slovak Day Queen (Kraska), Kiersten Atamanyk (CSL Branch 23 in Welland);

Prince, Matej Goc (CSL Branch 34 in Kitchener); and Princess, Leah Zahorchak (CSL Branch 31 in St. Catharines). Also congratulations to the winners of the raffle draw: Mary Ann Doucette (1st prize), Helen Pifer (2nd prize) and Mark Harrison (3rd prize).

Please join us next year at the 78th Slovak Day!

Slovenský historik Milan Stanislav Ďurica sa dožíva 90 rokov

(TASR) - Slovenský historik, salezián, kňaz, prof. Milan Stanislav Ďurica sa dnes dožíva životného jubilea 90 rokov. "Za všetko, čo som mohol urobiť v mojom živote, ďakujem donovi Boscovi a mojim saleziánskym predstaveným, ktorí mi vždy dovolili uskutočniť moje návrhy, ak ich zhodnotili ako rozumné," vyjadril krátko svoje pocity Milan Ďurica.

Milan Stanislav Ďurica sa narodil 13. augusta 1925 v obci Krivany. V roku 1969 založil v Padove stredisko východoeurópskych štúdií (Centro di studi sull'Europa orientale). Založil a redigoval ročenku Inštitútu slovanskej filológie pri Univerzite v Padove, Il

Mondo Slavo. Spolupracoval na šiestich talianskych, nemeckých a latinských encyklopedických dielach. Bibliografia jeho prác predstavuje vyše 1700 publikácií vydaných v ôsmich jazykoch.

Stal sa členom mnohých medzinárodných vedeckých asociácií. Za jeho vedeckú a kultúrnu činnosť ho najvyšším občianskym vyznamenaním Veľkého dôstojníka Radu za zásluhy Talianskej republiky ocenil aj prezident Talianska. Rímska Accademia Teatina per le Scienze ho poctila titulom čestného akademika.

V roku 1991 ho minister kultúry vymenoval za prvého riaditeľa Slovenského historického ústavu v

Ríme, zaslúžil sa o jeho založenie a uznanie vo Vatikáne. Od roku 1993 pôsobil ako profesor Cirkevných dejín na Cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V tom istom roku založil Ústav dejín kresťanstva na Slovensku v Bratislave.

V roku 1997 sa stal členom Vedeckej rady Ústavu pre vzťahy štátu a cirkvi Ministerstva kultúry SR, v roku 2002 členom Akademického senátu Rímskokatolíckej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského a v roku 2006 členom vedeckého kolégia Historického ústavu Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Matica slovenská si pripomenula 77. výročie smrti Andreja Hlinku

Bratislava 16. augusta (TASR) –

Matica slovenská v spolupráci s mestskou časťou Bratislava – Ružinov a ďalšími partnermi si 16. augusta spolu s desiatkami obyvateľov Bratislavy pripomenuli 77. výročie smrti Andreja Hlinku. Pietna spomienka sa konala v ružinovskom parku, ktorý nesie Hlinkovo meno.

Predseda Matice slovenskej Marián

Tkáč poukázal najmä na duchovnú silu a odvahu Andreja Hlinku bojovať za práva Slovákov aj za cenu vlastného strádania, ba dokonca aj väzenia. Odkaz pre súčasných politikov v osobe A. Hlinku spočíva podľa predsedu MS predovšetkým v jeho otvorenosti a čitateľnosti pre ľudí. „Mali by sme hovoriť jasne. Áno, áno, nie, nie. Toto národu prospeje, toto mu škodí. Nemali by sme sa báť, nemali by sme mať hlavu v

piesku. A niekedy riskovať aj svoj osobný život a pohodlie za cenu, že chceme pre odkázané sociálne vrstvy, pre národ len to, čo mu patrí“, uviedol Marián Tkáč.

Pietnu spomienku na Andreja Hlinku pri príležitosti 77. výročia od jeho smrti ukončila podvečer svätá omša v Kostole sv. Vincenta de Paul v Ružinove, ktorú celebroval biskup František Rábek.

Slovak Day - Milton, Ontario

Photo : B.J.

Photo: M.S.

H.E. Andrej Droba, Ambassador of the Slovak Republic in Canada, and The Hon. Michelle Rempel, Minister of State for Western Economic Diversification and MP for Calgary Centre-North, The Hon. Lisa Rait, Minister of Transportation, and MP for Milton and Mary Ann Doucette, President of Canadian Slovak League. Photo : B.J.

Photo: M.S.

Photo: Palo Stacho

Photo: Palo Stacho

Photo: Palo Stacho

Greetings from the Ambassador

On July 19, 2015, 77th Annual Slovak Day took place in Milton, Ontario. I, as the new Ambassador of Slovakia to Canada had the pleasure of attending this annual celebration of Slovak culture, traditions and heritage for the first time. Tradition of almost eighty years is a testimony to the fact that the Slovak Day has become a regular and very popular part of our gatherings in Canada.

This is a great opportunity for all of us to meet and talk, taste delicious traditional Slovak dishes and enjoy the beautiful cultural performances. I am happy to have met many of our compatriots who have found their new home in Canada. I wish to thank you all for your kind welcome and for nice and enriching talks that we had. Today, Slovakia and Canada are close friends and partners and all of you, the Canadian Slovaks, have contributed to that.

Thank you. I look forward to meeting you at the Slovak Day in Milton next year. See you soon, dear friends.

Andrej Droba
Ambassador of Slovakia to Canada

Photo: Denis Zahorcak

Peter Repka, from Sylvia's Bakery,
Emilie Bohunicky, event organizer of
Slovak Day and Golden Pheasant

Photo: Palo Stacho

In your neighbourhood to help you get the insurance you need.

Combine + = SAVE An Average of **\$303***

Allstate
You're in good hands.

Sheena Vibert
Toronto West Agency
1555 The Queensway
Building D, Unit 4
Etobicoke, ON
647-560-2093

Helping you buy the dream in Florida

Judy Horvath
Realtor
Canadian with Slovak-Hungarian Roots
Keller Williams Realty St. Pete
813.598.2254 cell 727.894.1600 office 727.896.1049 fax
judy@judithorvath.com www.buyandsellgulfcoast.com

Toronto si vydýchlo

Panamerické športové hry v Toronte a jeho okolí sa skončili. Aj tí, ktorí inokedy nevenujú športu priveľa času, vysedávali pri obrazovkách či na štadiónoch a nadšene povzbudzovali.

Podľa publikovaných rozhovorov možno povedať, že turisti a návštevníci obdivovali čistotu kanadského Toronta a kvalitnú organizáciu tohto podujatia. V prípade domácich, ktorí možno len okrajovo sledovali posledné udalosti pred hrami, slávnostné ukončenie hier sprevádzal aj hlboký výdych. Pretože hoci média vopred oznamovali, že ochranné služby nezaznamenali žiadne „plánované útoky teroristov“, medzi riadkami bolo cítiť, že určitý stupeň výstrahy je aktuálny.

Preto poďakovanie v tejto chvíli patrí kanadským ochranným zložkám, ako aj všetkým, ktorí umožnili, aby športové hry prebehli pokojne, aby si športovci v duchu fair play zmerali sily a tí najlepší odchádzali domov ovenčení medailami.

jb

Vychodna Slovak Dancers Present Slovak Folklore Ensemble Uroarocan

Showcasing in Canada

BLACK & WHITE WORLD

The story of forbidden love filled with laughter and tears.

ROSE THEATRE

SEPTEMBER 25, 2015 @ 7:30 PM TICKETS \$25

We would like to introduce to you a new member of our family. His name is Nathan Thomas Sulan. He was born July 13, 2015; weighing in at 7 lb 2 oz. Mom is well and so is the baby. Babi and dedo are delighted.

Ako sa z tranzitu utekalo do Kanady

Praha sa v osemdesiatych rokoch šírila pravdivá fáma. Dovolenkové charterové lety z Prahy do Havany síce boli v letovom pláne uvedené ako nepretržité, ale sovietsky stroj Iljušin Il-62 nedokázal prekonať vzdialenosť 9529 kilometrov bez dotankovania paliva. Stroje teda pristávali na montrealskom letisku Mirabel. A to bola príležitosť požiadať imigračného úradníka o azyl. Využili ju stovky pasažierov.

Dovolenka na Kube nebola lacná záležitosť. Bol na ňu potrebný aj ročný plat. Zakúpenie ajazdu však asi nebolo nijako zvlášť obmedzované. Bola to predsa spriatelnená komunistická krajina. Problém bol v tom, že sa nachádzala na západnej pologuli a všade naokolo bol kapitalistický Západ. Sovietske stroje palivom nešetřili a tak bolo potrebné počas letu na Kubu niekde natankovať. Pretože priame lety z USA na Kubu neboli z dôvodu embarga možné, museli československé lietadlá pristávať v Kanade. Zvyčajne na medzinárodnom letisku Mirabel v Montreale. Pritom pri letoch naspäť z Havany do Prahy toto

medzipristátie nebolo nutné, vďaka vzdušným prúdom postačovalo palivo na celý let.

Kanadské prepravné predpisy prikazovali, že pred tankovaním paliva musia cestujúci z lietadla vystúpiť a počkať v tranzitnej hale. Do nej museli prejsť cez imigračného úradníka. Stačilo požiadať ho o pomoc a úradník odviezol pasažiera do kancelárie. Prípadne bolo možné osloviť príslušníka kanadskej jazdnej polície, ktorí zabezpečovali ochranu letiska. Letová posádka bola dokonca povinná na požiadanie kanadskej strany vyložiť z lietadla batožinu tých ľudí, čo nehodlali pokračovať ďalej v lete na Kubu. Inak nedostalo lietadlo povolenie na štart.

Mountie
Kým sa však potenciálny emigrant dostal až sem, musel sa ešte doma v Československu vyhnúť nástrahám úradov. V prvom rade sa nikto nepovolný nesmel dozvedieť, že má človek v pláne emigrovať. Udavačstvo v zamestnaní, medzi susedmi a niekedy aj v rodine bolo rozšírené. Emigrant sa musel pred dovolenkou správať nenápadne. Často doma zanechal zariadený byt, auto a úspory v banke. Keď sa už

dostal na pražské letisko, čakali ho dve dôkladné kontroly. Mať v batožine napríklad hrubé ponožky (do kanadského podnebia), či anglický alebo francúzsky slovník, bolo nerozumné. Nezriedka sa stalo, že pasažiera na poslednú chvíľu bez vysvetlenia do lietadla nepustili. Emigrant jednoducho musel vyzerat' presne ako človek, ktorý ide na dva týždne na dovolenku na Ostrov slobody.

Pasažieri v lietadle sa až hodinu pred Montrealom dozvedeli, že tam lietadlo pristane, aby dotankovalo palivo. Emigranti si tiež neboli istí, či

ich kanadský úradník prijme a neposadí znova do lietadla. Kanada to však utečencom uľahčovala. Po hale chodili uniformovaní policajti a sledovali pasažierov. Ak niektorý z nich prejavil slovom alebo gestom náznak, že chce v Kanade zostať, okamžite ho odviezli do imigračnej kancelárie. Zostali deň-dva v jednom krídle hotela Holiday Inn, ktoré sa premenilo na imigračné centrum, a potom bola ich žiadosť o azyl spracovávaná podľa štandardného postupu. Žiadnemu pasažierovi nebol pobyt v Kanade zamietnutý. Po dobu týchto letov na Kubu išlo priemerne za týždeň o 2

pasažierov. V polovici osemdesiatych rokov bola v Kanade početná komunita 80 000 Čechov a Slovákov. Tí nových emigrantov, ktorí utiekli z letu na Kubu, volali „Kubánci“.

Tento kanadský priechod do slobodného sveta však nemal trvať naveky. Československé aerolinie mali dostať nové sovietske stroje, ktoré by nemuseli v Kanade pristávať. K tomu však už asi ani do pádu režimu nedošlo. Len v rokoch 1982 až 1986 takto na Západ cez montrealské letisko utieklo minimálne 350 ľudí.

Peter Mikšík

Muž, ktorý zabránil jadrovej vojne medzi USA a ZSSR

Ruská okupácia Československa 21. augusta 1968 znamenala názorový prelom pre mnohých tajných agentov.

Oleg Gordijevskij: Takmer ho popravili, komunistom nakoniec ušiel

Odmalička bol určený na prácu v tajnej službe, stal sa šéfom rozviedčikov v Londýne a patril medzi najlepších ľudí, akých KGB v teréne mala. A predsa zradil. Dramatickým útekem si zachránil život a dnes ho médiá označujú za muža, ktorý zabránil jadrovej vojne medzi USA a ZSSR.

Oleg Gordijevskij (1938) nie je prvý a ani posledný ruský špión, ktorý začal pracovať pre druhú stranu.

Určite je však najvýznamnejší a informácie, ktoré odovzdal, mali veľký vplyv na vytváranie politických vzťahov medzi veľmocami začiatkom 80. rokov 20. storočia. Jeho význam ocenil Ronald Reagan, Margaret Thatcherová a nedávno aj britská kráľovná, ktorá mu udelila Rad svätého Michala.

Mnohí povedia – áno, vyznamenali zradcu. Tento zradca však pomohol k pádu komunistickej diktatúry, ktorá sa držala pri živote len vďaka teroru na vlastných občanoch.

Prácu pre tajnú službu mal Gordijevskij takpovediac v rodine – jeho otec bol príslušníkom NKVD (predchodkyne KGB), brat bol členom KGB a Oleg, ktorý sa chcel venovať diplomacii, napokon tiež skončil v KGB. Rodina patrila medzi sovietsku komunistickú elitu, preto mohol vyštudovať jednu z najžiadanejších škôl v ZSSR, Moskovský štátny

Prezident USA Ronald Reagan sa 21. júla 1987 osobne stretol s Olegom Gordijevským a poďakoval mu za jeho prínos v roku 1983-

inštitút medzinárodných vzťahov (MGIMO), ktorý otváral cestu ku kariére v diplomacii a KGB.

Dovoliť si pripomenúť, že veľa slovenských diplomatov a najbohatších podnikateľov túto školu vyštudovalo tiež.

Gordijevskij mal talent na jazyky a už v roku 1966 ho ako 28-ročného KGB vyslala na prvý zahraničný pobyt – na sovietske veľvyslanectvo v Kodani. Oficiálne vybavoval doklady a víza, neoficiálne zabezpečoval falošné dokumenty pre agentov KGB.

Prišiel rok 1968 a Gordijevskij so

sympatiami sledoval, čo sa deje v Československu. Vedel, že primitívna ruská komunistická diktatúra, fungujúca len vďaka strachu, špehovaniu a udávaniu, musí prejsť reformou, inak nebude stíhať západné krajiny. Pokus československých komunistov, dať „socializmu“ ľudskú tvár, mu dával nádej, že existuje aj tretia cesta. Preto zažil šok, keď tanky z jeho vlastnej krajiny tento pokus zlikvidovali.

Ruská okupácia Československa 21.

augusta 1968 znamenala názorový prelom pre mnohých tajných agentov. Spomenuli sme Frolíka a Bittmana, ktorí ušli na Západ, v Poľsku to bol Ryszard Kuklinski a rovnaký prerod zažil aj Oleg Gordijevskij.

V roku 1970 sa skončil jeho pobyt v Kodani a po návrate do Moskvy dva roky pracoval v analytickom oddelení KGB. Keď ho v roku 1973 opäť poslali do Dánska, oficiálne na pozíciu tlačového hovorcu veľvyslanectva, vnútorne už bol rozhodnutý: jediná možnosť, ako môže bojovať proti komunistom, je škodiť im čo najviac – prezrádzať ich tajné operácie, agentov a spolupracovníkov. Toto rozhodnutie bolo z jeho strany veľmi odvážne, pretože vedel, čo by to znamenalo, keby ho jeho kolegovia odhalili: smrť. Začal veľmi opatrne hľadať kontakty a v roku 1974 nadviazal spojenie z britskou tajnou službou MI6 (Military Intelligence, section 6). Briti boli sprvu nedôverčiví, mysleli si, že KGB s nimi rozohrala spravodajskú hru, aby im dodala falošné informácie, ale kvalita materiálov, ktoré Gordijevskij prinášal, ich rýchlo presvedčila, že majú v rukách eso.

A čo je najdôležitejšie a najviac hovorí o jeho motivácii – že za dodané informácie nechcel nič. Žiadne peniaze.

Pokračovanie na nasledujúcej strane

Muž, ktorý zabránil jadrovej vojne..

Pokračovanie z predošlej strany

Takmer jadrová vojna

V roku 1978 sa Gordijevskij opäť vrátil do Moskvy a spoluprácu s MI6 prerušil. Pracoval v centrále KGB, druhýkrát sa oženil, narodili sa mu dve dcéry.

Do terénu ho povolali v roku 1982 a tentoraz ho poslali do Londýna, kde sa stal šéfom rozvedky pre Veľkú Britániu. Opäť nadviazal spoluprácu s MI6 a jeho cena nesmierne stúpila, pretože v Európe aj v USA nastúpili k moci noví lídri a s nimi sa zmenili aj vzťahy veľmocí.

V Sovietskom zväze zomrel Brežnev a na jeho miesto nastúpil bývalý šéf KGB Andropov. Rétorika sa priostrila a začalo sa rachotiť so zbraňami. Americké vojenské cvičenie Able Archer 83, najväčšie, aké dovtedy bolo zorganizované, vyvolalo v sovietskom vedení obrovskú hystériu.

Na základe spravodajských informácií (neúplných a zveličených) začali mať

počít, že Američania plánujú jadrový úder a jedinou obranou je predísť ich. Dnes historici spolu tvrdia, že nikdy nemal svet bližšie k atómovej vojne ako na jeseň v roku 1983. Gordijevskij, cez ktorého prechádzala väčšina dôležitých informácií, Britov upozornil, ruské vedenie trpí paranojou a naozaj sú schopní preventívne zaútočiť.

V roku 1985 sa nad Gordijevským začali sťahovať mračná. Povýšili ho na plukovníka a mal nastúpiť na miesto šéfa londýnskej rezidentúry KGB.

Nečakane ho však povolali do Moskvy so zámenkou, aby si prevzal podklady. Intuícia Gordijevskému napovedala, že sa niečo chystá.

Na stretnutí s MI6 mu radili, aby do Moskvy nešiel a prebehol k nim. Gordijevskij to odmietol, pripravili však záložný plán, keby bolo treba z Moskvy ujsť. Život si zachránil len vďaka pevným nervom. V Moskve hneď zistil, že ho sledujú a ktosi mu prehľadal byt. Potom ho pozvali na pohovor s vedením rozvedky, ale nie do centrály, ale na odľahlú daču za mestom. To, čo tam zažil, bolo ako zlý sen – do nápoja mu primiešali psychotropnú drogu a začali ho tvrdo vypočuť dvaja vysokopostavení funkcionári z kontrarozvedky. Priamo ho obvinili, že zradil a chceli, aby sa

priznal. Gordijevskij odolal, vďaka čomu ho znechutení vypočúvatelia po celonočnom výsluchu nechali tak s príkazom, že má sedieť doma a čakať. Dostal skrátka odklad pred popravou.

Takmer dva mesiace žil Gordijevskij v Moskve navonok normálnym životom, pričom ho neustále sledovali a odpočúvali muži z KGB. Keď jeho manželka s dcérami odišla na dovolenku do Azerbajdžanu, prikročil k uskutočneniu útoku. Detaily toho, ako sa mu podarilo poslať správu na veľvyslanectvo Veľkej Británie (a cez nich MI6), že chce ujsť, nikdy neprezradil. Musel sa však spoľahnúť, že jeho správu pochopili a vopred dohodnutý plán jeho útoku sa rozbehol.

Dňa 20. júla 1985 vybehol pred dom v tepláčkoch a teniskách na svoj pravidelný bežecký tréning. Sledovači z KGB to považovali za rutínu a ani sa nenasamáhali ho sledovať. Keď sa nevrátil za zvyčajných 30 minút, znervózneli a vybrali sa ho hľadať na jeho trase. Gordijevskij však bez stopy zmizol. Vyhlásili poplach a okamžite sa stal najhľadanejším mužom v Sovietskom zväze. Dlhé roky sa špekulovalo, ako sa mu podarilo ujsť na Západ a niektoré detaily zverejnil až on sám: v rámci bežeckého tréningu

utekal na železničnú stanicu, nastúpil na nočný vlak do Leningradu (Petrohradu) a tak zmizol z územia Moskvy. V Leningrade prestúpil na ďalší vlak do mesta Vyborg, ležiaceho blízko fínskych hraníc. Odtiaľ sa dostal na vopred dohodnuté miesto v lese neďaleko cesty. Šesť hodín tam čakal a veril, že Briti jeho správu dostali a pomoc je na ceste. Napokon prišli dve autá z britského veľvyslanectva, Gordijevského naložili do batožinového priestoru, a podarilo sa im prejsť cez hraničný prechod do Fínska. Ďalej to už bolo jednoduché.

Vojenský súd odsúdil Gordijevského na trest smrti a dodnes tento rozsudok nikto nezrušil. Zhabali mu majetok a manželku a dcéry stretol až v roku 1989.

Pre Rusov je stále zradcom, pretože aj vo Veľkej Británii pokračoval v kompromitácii KGB a zverejňoval všetko o jej aktivitách.

Gordijevskij na otázku ruského novinára, či sa cíti zradcom vlasti, odpovedal: „Nie. Ústredný výbor Komunistickej strany ani KGB mojou vlasťou nikdy neboli.

(krátené)

Dušan Taragel, SME

www.kanadskyslovak.ca

...to čo v novinách a ešte o trochu viac...

Space for
your
private
or
business
card
\$300
per year

Miesto
pre vašu
osobnú
či
firemnú
kartu
\$ 300-
za rok

UNLIMITED RENO INC.

Peter M. Jakabek

14 Princess of Wales Court
Toronto, Ontario, M9B 6H5
Te.: (416) 237 1570
Cell: (416) 571 7704
Fax: (416) 239 7984

CYRIL DZIAK
Sales Representative

Bus: 519 741-1400
Res: 519 725-7718
Fax: 519 741-5282
www.teamrealtykw.com

186 Victoria St. S., (at Park St.)
Kitchener, Ontario N2G 2B9

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC.
PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174

2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
plumber@bwm-services.com
www.plumberservice.com

Foil Stamping
Foil Embossing
Blind Embossing
Debossing
Die Cutting
Multi level Foil Embossing
Multi level Blind Embossing
Letter Press and Offset Printing

A-Z Printers Ltd.
61 - 556 Edward Avenue
Richmond Hill, Ontario
L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
Fax: (905) 780 - 8682

Karol Andrassy
info@azprinters.com

Bloor Kipling Dentistry
3843 Bloor St. West
Toronto, ON M9B 1K9
416-239-4393

Dr. John M. Kovalcik

BloorKiplingDentistry.com

oakvillemeats.ca

Specialize in...
Pig & Lamb Roasts
European Style
Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

Soundscape Studios
Music Lessons For

Children & Adults
Guitar Trumpet
Bass Trombone
Violin Tuba
Saxophone Keyboards

Musical Entertainment
For Every Occasion By
Miro
416 543 9171
mirol@sympatico.ca

FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
ALL HVAC/R SYSTEMS

Pavel Polakovič
(519) 743 7100
apservices@sympatico.ca
Kitchener, Ontario

Podľa rozsiahleho výskumu amerických psychológov sú len dve hlavné príčiny, prečo muž trávi večery v krčme:

- 1) Nemá ženu
- 2) Má ženu

Pani učiteľka sa pýta na náboženstvo:

- Deti, kto by chcel ísť do neba?
A všetci sa prihlásia, len Jožko sa neprihlási. Pani učiteľka sa pýta Jožka:
- Prečo nechceš ísť do neba Jožko?
A Jožko odpovie:
- Lebo mama mi povedala, že mám ísť hneď zo školy domov.

Lojzo bol slobodný chlapec, ktorý pracoval v rodinnom podniku. Keď zistil, že zdedí veľké imanie až jeho chorý otec zomrie, tak sa rozhodol že si musí nájsť ženu, ktorá by sa o neho a jeho majetok starala. Jedného večera, na investičnom mítingu, zbadal ženu neobyčajnej krásy. Na prvý pohľad sa do nej zamiloval. Pristúpil k nej a povedal: "Ja možno vyzerám ako obyčajný človek, ale za pár mesiacov môj chorý otec zomrie a ja zdedím dve miliardy eur." Ohromená mladá žena si vzala jeho vizitku a za tri dni sa stala jeho macochou.

Esemeska od manžela:

Drahá, na prechode pre chodcov ma zrazilo auto. Pavla ma odviezla do nemocnice. Doktori ma prezreli, urobili testy a röntgen. Krví sa pod

lebečnej klenbou nahromadilo veľa, ale snáď to nebude mať za následok poškodenie mozgu.

K tomu mám ešte dolámané tri rebrá, komplikovanú zlomeninu ľavej nohy a roztrieštený pravý lakeť. Doktori dúfajú, že mi ruku nebudú musieť amputovať.

Esemeska od manželky:

AKÁ PAVLA ???

Keď sa ti nedarí v manželstve, zober si video zo svadby a pusť si ho pospi-atky Tvoja žena si potrasie rukou s tvojimi rodičmi, pobozká ťa, stiahne ti z prsta snubný prsteň, naskočí do auta a za potlesku tvojich najlepších priateľov odchádza do neznáma ...

- **Pán doktor, je to príšerné.** Každú noc sa mi sníva o krásnej dievčine, ktorá tančuje okolo mojej postele!

- A čo je na tom také hrozné?

- Keď odchádza, buchne dvermi tak silno, že sa vzápätí prebudím.

- **Pán doktor, akoto, že vám idú tak dobre kšefty?**

- To je jednoduché. Špecializoval som sa na liečenie svokier. Keď sa to podarí, tak platí dcéra, a keď nie, tak platí zať.

Na vizite hovorí doktor pacientovi:

- Tak čo, budeme vás operovať alebo zomriete sám?

Každý muž potrebuje manželku, pretože je plno takých vecí, za ktoré jednoducho nemožno viniť vládu.

Cestou na svadobný obrad sa stane autonehoda a snúbenci na mieste zahynú. Idú spolu do neba. Čakajú na príjme na Svätého Petra. Keď príde, hneď sa ho pýtajú, či je možné v nebi uzatvoriť manželstvo.

Svätý Peter hovorí: "No, je to prvýkrát, čo sa na toto niekto opýta. Musím to ísť zistiť."

Pár sedí v prijímacej miestnosti už pár mesiacov a obaja už strácajú trpezlivosť, keď sa Svätý Peter znova objaví s odpoveďou:

"Je to dobré, v nebi sa môžete zosobášiť."

Nato sa mladík spýta: "Len pre prípad, že by nám to neklapalo... Bolo by možné sa v nebi aj rozviesť?"

"To si snáď robíte srandu! Tri mesiace som tu hľadal kňaza, viete si predstaviť, ako dlho by som hľadal právniku?"

Oci, pre babku prišla sanitka.

- Aká? Biela alebo čierna?

Keď som bol dieťa, celé noci som sa modlil, aby mi Boh zoslal nový bicykel. Potom som pochopil, že takto Boh nepracuje. Tak som bicykel ukradol a požiadal ho o odpustenie.

Dve mladé mamičky sa rozprávajú o

svojich deťoch:

- Nie, môj Igorko ma v noci neruší. Len čo začne plakať, zaspievam mu uspávanku.

- Spočiatku som to aj ja tak robila, - povzdychne si druhá mamička, - ale susedia mi vraveli, aby som radšej nechala plakať jeho.

- **Pán doktor, je to pravda**, že trháte zuby bezbolestne?

- Žiaľ, nie vždy. Včera som si napríklad tak vyvrtol zápästie, že ma ešte aj teraz bolí.

A keby sme sa rozišli, plakala by si?

- Asi áno, veď vieš, že ja plačiem pre každú volovinu.

Sára, rozvádzame sa, od stola aj od lôžka, - hovorí Kohn hneď pri dverách, keď príde domov.

- Preboha, Kohn, tak ty už nemôžeš ani jesť?

Neskoro v noci búcha lodný dôstojník na dvere kajuty:

- Vstávajte! Rýchlo! Loď horí!

Rozospatý cestujúci sa bráni:

- Prečo? Ja predsa nie som hasič!?

Kamarátky sa rozprávajú:

- Keď som bola malá maminka mi zaplietala do vlasov kvietky.

- To muselo byť pekné.

- Áno, ale dosť to bolelo, keď ma kvetináč búchal do chrbta.

INTERNATIONAL TRAVEL

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at a time... Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoon packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip. Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation. We are looking forward to making your next trip a memorable one, so

CONTACT US TODAY and you can get packing!

Good News! In addition to flying to Prague during the Summer season, Air Transat introduced direct flights to Budapest as well starting June 18 until October 08. It is a great destination for passengers traveling to Slovakia. Pamper yourself and fly "Club Transat".

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

Zatelefonujte, alebo pošlite E-Mail : agatha@intertravel.ca alebo intertravel@rogers.com
International Travel 600 Sherburne St. Suite 301 Toronto ON M4X 1W4

Tel.: 416 - 922 7775, Fax: 416 - 9229043, Cell: 416 - 939 - 6118 Toll Free: 1- 877 - 922 8775

Agatha Rondzik
416-922-7775

Julia
Rottko
905-
990-
0961

Tatiana Jantoška
416 - 626 - 9779

**Prevoz
na
Slovensko**

**20 ROKOV
SKÚSENOSTÍ**

PREVOZ NA SLOVENSKO za bezkonkurenčnú cenu

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic, s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada
(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Telefón/Telephone _____ E-mail _____

(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)
Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

How Slovakia lost a Bernini

Culture Ministry probing sale and export of papal bust.

It might have been Slovakia's Mona Lisa drawing tourists, but after Slovakia and its art experts failed to recognise that a pope's bust from the art collection of prominent Slovak artist and art collector Ernest Zmeták was a work by great Italian Baroque sculptor Gian Lorenzo Bernini the bust left Slovakia, with the blessing of the Slovak Culture Ministry and now is proudly exhibited at the J. Paul Getty Museum in Los Angeles.

"That such a famous and important work by his hand should be rediscovered and become acquirable by a museum today is an extremely rare and remarkable event," said Timothy Potts, director of the J. Paul Getty Museum as cited in the museum's press release. "This portrait of Pope Paul V takes its place at the Getty Museum as one of our most important and beautiful sculptures of any period or genre."

The course of events

Heirs of Zmeták offered the marble bust for sale, considering it a work by an unknown Italian artist, along with other works of art via the Slovak auction house SOGA; there were two attempts to sell the bust. According to Zmeták's heirs, the bust became part of his fine art collection sometime at the end of World War II and it remains unknown how, from where and for how much Zmeták acquired the bust. It is believed that even Zmeták, who died in 2004, did not know that the work was by Bernini. First SOGA offered the sculpture for €47,000 in December 2013 as a pope's bust by an unknown Italian artist, but it was not sold. In

September 2014 SOGA tried to auction it again, this time for a reduced price of €24,000. The second auction also did not fetch a new owner. Only afterwards, an art collector showed interest and bought the bust directly via SOGA for the auction price of €24,000. The bust was later sold via London's Sotheby's to the J. Paul Getty Museum for a reported \$30 million.

Rolling heads

Based on information that Bernini's bust of Pope Paul V was auctioned in Slovakia as the work of an unknown author for €24,000, only to be exported from the country and then sold by Sotheby's to the Getty Museum in Los Angeles, Culture Minister Marek Maďarič ordered a probe into the case and filed a criminal complaint on suspicion that the people involved in exporting the piece could have known its real value and that persons assessing heritage values of a work of art could have acted in defiance of related regulations. At the same time Maďarič has ordered a ministry commission to examine the export of the bust. The ministry claims that if the commission comes to the conclusion that the law

known to the expert public while it became even more intensively known since the 1980s when it was catalogued within a plan of granting Zmeták's collection to a gallery in Nové Zámky.

"However, nobody – even the exceptionally erudite expert of Italian art Ernest Zmeták – as well as several gallery experts dealing with his collection had not articulated even a hypothesis... that this is a work by Lorenzo Bernini," states SOGA, adding that it is apparent that Barczy respected this state of knowledge.

SOGA also recalled that as there were two attempts to auction the bust, the bust was exhibited in its premises for almost one year, published in auction catalogues as well as on the website of the auction house but that nobody from the Slovak expert public pointed to an inaccurate or incorrect attribution of the sculpture. SOGA has already approached three of Zmeták's heirs with an initiative to obtain for them financial compensation from those who obtained millions of euros from the museum for the bust, the Pravda daily wrote.

Dušan Buran, curator of the Slovak National Gallery sees a coincidence of several circumstances behind the whole incident. "Primarily nobody in Slovakia would expect a work of art of such a ranking," Buran told the Denník N daily, adding that as a consequence the SOGA auction house was too cautious when assessing the bust. According to Buran, there is only a small group of experts in the world able to issue a meritorious stance in a matter of Bernini's work.

The bust

Bernini was a towering genius of his age, acknowledged in his lifetime and ever since as the most versatile, inventive, and talented sculptor since Michelangelo, the J. Paul Getty Museum states on its website. The posthumous life-sized marble sculpture was the first official papal portrait that Gian Lorenzo Bernini (1598-1680) created. The Italian artist sculpted it when he was only 23 years old. As Tony Sigel, a Bernini expert at the Straus Center for Conservation at Harvard told The Los Angeles Times, an early work by Bernini is especially significant because the young artist did not delegate as much work to assistants as he did at an older age.

Commissioned by Bernini's famous patron, Cardinal Scipione Borghese, the bust was part of the Borghese family's well-known collection until 1893 when it was sold at auction, but as work by Bernini's rival Alessandro Algardi. There are some indications that it was acquired by an unknown art collector from Vienna. In 1916 the bust was again attributed to Bernini but then it was considered lost, the Sme daily wrote. Until now, art historians have only known the object through a photograph taken for the 1893 auction catalogue and a bronze version cast by Sebastiano Sebastiani in 1621-1622 as well as original records of its commission.

It survived through all these centuries in perfect condition, according to the J. Paul Getty Museum.

Jana Liptáková
Slovak Spectator

was violated, the export permit can be scrapped and lawyers could then begin looking into the possibility of returning the bust from the United States.

In the meantime, the Culture Ministry sacked a state counsellor who was responsible for preparation of permissions for temporary and permanent export of works of cultural value and who was not able to explain why she changed in a letter for the commission the description of the sculpture from 'the bust by Gian Lorenzo Bernini' to 'the bust after Bernini', the SITA newswire wrote. Reportedly a French art collector living in Bratislava, Clément Guenebeaud, who bought the bust from SOGA, wrote in his application that it is probably a sculpture by Bernini with the possible value of £5 million (more than €7 million).

The culture minister also recalled members of the commission after they were not able to explain why they did not ask for an expert opinion by an authorised expert but decided only on the basis of the fact that SOGA was auctioning the bust as a work by an unknown Italian sculptor. Maďarič also sacked the head of the cultural heritage section whose powers included issuing permissions for permanent exports.

Apart from experts of the Culture Ministry, SOGA also became a target of criticism, facing accusations that its experts failed to recognise that the bust is not a period copy but a genuine work by Bernini. SOGA argues that it is not a scientific institution and that it does not have a permanent team of experts and that it resolves expert issues by inviting external experts and consultants. According to it, such an approach is suitable for most situations except a situation when a work exceeding the 'level' of a regional auction house occurs.

"This has exactly happened in case of the pope's bust," the SOGA auction house writes in its response on its website, adding that it was Július Barczy, who prepared the related part of the auction catalogue. At that time Barczy was SOGA's employee and met expert requirements as he was dealing with Zmeták's collection over the long term.

SOGA also argues that the bust was

Východná Slovak Dancers Present Slovak Folklore Ensemble Vranovčan

Showcasing in Canada

BLACK & WHITE WORLD

The story of forbidden love filled with laughter and tears.

ROSE THEATRE
SEPTEMBER 25, 2015 @ 7:30 PM TICKETS \$25

ROSE THEATRE
1 Theatre Lane Brampton, ON, L6U 0A9
FOR MORE INFORMATION: www.cbs2015.ca

FOR TICKETS:
• Eva Laska - 905 272-2684 Tanya Paslar - 904 896-3230
• Monica Stover - 647 284-8423
• Rose Theatre Box Office - 905 874-2688
• tickets@vranovcan.com

Sponsors:
SESQ, Vranovčan, Dental Start

Sagan Defends Green Jersey

Another exciting Tour de France is over. It is without doubt the most prestigious bicycle road race on the planet Earth. For Slovak cycling ace Peter Sagan, the 2015 edition was a successful but frustrating event.

Successful because he accomplished what he set out to do – defend his hold on the Green Jersey (winner of the points classification) for the fourth consecutive year. In the annals of Tour de France history, only Erik Sabel of Germany now remains ahead of him, having won it five times in a row at the end of the last century. Sagan had won the points classification rather handily over the last three years, amassing enough points half way through the race to put him out of reach of the other riders, depriving the tour of further sprinting drama and discouraging riders to vie for the green jersey. Rules were altered to make it more difficult for the Zilina native to amass points as easily at this year's tour, but he triumphed despite the changes.

The tour was also frustrating for Sagan because he never won a single stage yet came very, very close to winning several. He finished second no less than five times out the 21 stages that

constitute the 23 day event; several of these second place finishes were decided at the finish line by less than the radius of a bicycle wheel. He also had three third place finishes, three fourth place finishes (including a team time trial) and one fifth place, giving him a total of twelve top five finishes, more than any other rider on the tour.

One of Sagan's memorable (and most frustrating) rides was in the second stage where the dynamic sprint finish at the end of the 166 km Utrecht to Zelende route was too close to call immediately. A photo finish showed Sagan was less than a centimetre behind André Greipel of Germany riding for the Lotto Soudal team. Sagan's result was impressive, considering fifteen kilometres before the finish, he experienced a slow leak in his tire and lost time while the Tinkoff-Saxo team equipment car arrived providing him with another bicycle. He still managed to catch up to the peleton, elbow his way through the riders only to be edged out by millimetres at the finish.

"I am really happy to win the Green Jersey again," said Sagan following the final stage which ended with a final sprint down the famous Avenue des Champs-

Élysées. "This year I had more duties [i.e. - helping team mate Alberto Contador vie for the yellow jersey] than previous years so it was tougher to win it. And this year's tour was very demanding. It was the toughest of all the four I have taken part in so far. And every year it is different – this time I battled from the very beginning with Andrej Greipel – eventually I won the battle."

When asked about his immediate future plans, he only revealed that he would be taking a break. "I don't know if it will be a real holiday, but I know I won't be mounting my bike for at least a week."

Tichomir Miko

Baška European U23 Cycling Champ

Slovak Erik Baška was crowned Under 23 European Champion at the 2015 UEC Road European Championships which took place from 6th to 9th of August in Tartu, Estonia.

The 21 year old survived and won a

race that was fraught with spills and accidents. The course was a 12.4 km circuit which the racers completed 13 times. The last leg was especially harrowing. "In the final section no one had a clear advantage and there were collisions, elbows, and spills; everyone was depleted and running on sheer will. I took advantage of the wind at our backs and managed to pass fifteen racers, believing I could finish near the front, but it turned out even better than that. I'm glad that my conditioning paid off following the races in Lavigne. I was in far superior shape today than when I was at the European Games in Baku in June," the new champion after the race.

Erick Baška is from from Dohňany, Trenčín Region in Slovakia. In 2013, he became the National Junior Champion of Slovakia in both time trials and the road race. In 2015, Erik won a stage at Tour Berlin, Carpathian Tour and became Slovak Champion in the U23 category. The European Championships are his biggest victory to date.

Tichomir Miko

Schmiedlová Wins Bucharest Open

Slovak Tennis star Anna Karolína Schmiedlová won the WTA International Bucharest Open held in the Romanian capital from July 11 to 19th. Seeded seventh, the Košice native defeated the number one seed, Sara Errani of Italy 7-6, 6-3 in the final match.

For Anna Karolína, older sister to Kristina (also upcoming WTA star), it was the second WTA title; in April she won the WTA tournament in Katowice, Poland. "This win (Bucharest) is definitely my biggest win so far. Errani is a fine tennis player. I am so glad to have won in two sets, playing on my favourite surface – clay," said the 20 year old after the match. Only 14 months ago Schmiedlová, who describes herself as shy and quiet, said how her then-newly-acquired Top 100 status gave her tougher draws and more difficult opponents in the early rounds, but apparently she has learned how to handle the situation like a boss.

The win propelled the older Schmiedlová into 44th spot on the WTA world ranking, ahead of Domenika Cibulková who is currently ranked 49th. Cibulková was in the top ten before leaving the tour to undergo an Achilles tendon operation; she has returned to competition and is working her way back up the WTA ladder.

A week later, Schmiedlová again made her presence felt at the WTA event in Bad Gastein, Austria where she reached the semi-finals before being stopped by by Austrian home town favourite Samantha Stosur in two straight sets, 6-1, 7-5.

At the same time, over the

Alps and across the Balkans in ancient Constantinople at the WTA Istanbul Cup, Magdaléna Rybáriková mirrored her compatriot's success. The 26 year old started by knocking out number two seed Elina Svitolina of Ukraine in the first round in two straight sets and then proceeded to do same with Ipek Soylu of Turkey in the second round. Things looked rather dismal in the third round when she lost the first set to Roberta Vinci of Italy 6-0, but the plucky Slovak mustered her forces and won the next set 7-5. The third set was all Rybáriková's as she waltzed to victory 6-2. It took Urszula Radwanska of Poland three sets 6:3, 4:6, 6:3 to stop the Piestany native in the semi-finals.

Slovak and Swiss Women at Rogers Cup of Tennis

Dominika Cibulková won her first round match at the Rogers Cup in Toronto against Sloane Stevens of the USA but succumbed to Alizé Cornet of France in the second.

Slovak fans can still cheer for Belinda Benčíč who is playing for Switzerland. Though born in Switzerland to Slovak immigrants, Benčíč holds Slovak as well as Swiss citizenship and speaks Slovak fluently; her father and coach Ivan comes from Bratislava and her mother hails from Močenok in Nitra Region. Benčíč started her campaign at the Aviva Centre at York University by

knocking out Canada's top player Eugenie Bouchard in the first round, then upsetting fourth seed Caroline Wozniacki of Denmark in the second round. The eighteen year old then disposed of Sabine Lisicki of Germany in the third to gain entry into the quarter-finals. In the quarter finals she slew another giant in the form of fifth-seeded Andrea Ivanovic of Serbia, advancing her to the semi-finals against the number one player in the world, Serena Williams of the USA. It looked like it might be a relatively short match after Williams won the first match 6-3, but Benčíč dug in and outlasted Williams to win the second set 7-5. The third set was filled with drama as Benčíč took a 5 – 1 lead in games only to have Williams recoup and win three games in a row to make it 5-4. But Belinda kept her calm and broke Serena's serve to win the set 6-4 and take the match. At the time of this writing, Benčíč was preparing to face Simona Halep of Romania in the finals.

Benčíč began playing at the age of 4, learning at Melanie Molitor's tennis school, and began training with Molitor on a daily basis from age 7. (Molitor is the mother of another Swiss-Slovak player, Martina Hingis – currently the number two doubles player in the world. In 2012, Benčíč made her debut for the Switzerland Fed Cup team, and in 2013 won the French Open and Wimbledon girls' singles titles. She has also been a finalist in three girls' doubles tournaments, at the US Open in 2012 and 2013, as well as at Wimbledon in 2012. Benčíč's best result to date is

her run at the 2014 US Open, where she reached the quarter-finals, defeating two top-ten players, including former world number 1 Jelena Janković, along the way.

The other player with a Slovak connection at the Rogers Cup is the already mentioned Martina Hingis. Born in Kosice, she immigrated to Switzerland with her mother and went on to dominate women's tennis. Today, she devotes herself exclusively to doubles play. With her partner Sania Mirza of Mumbai, India, Hingis continues to dominate the women's doubles tournaments. At the time of this writing, the dynamic duo had reached the semi-finals at the Rogers Cup, looking very strong and confident.

Slovakia vs Romania Davis Cup

The Slovak Davis Cup team was definitely not the favourite going into the Davis Cup tie against Romania but through determination and teamwork proved the pundits wrong. After the dust cleared, it was the Slovaks who emerged with a 3-2 victory in Constanta, located on the Black Sea.

On Friday, July 17th Romanian Marius Copil barely edged out Norbert Gombos 7-6, 6-7, 6-4, 7-6 to give Romania a 1-0 lead. But team leader Martin Kližan exacted immediate revenge and defeated Adrian Ungur 6-4, 6-2, and 6-0 to even the tie at 1-1.

On Saturday, Slovaks Andrej Martin and Igor Zelenay, competing together in doubles for the first time, surprised the spectators by downing the Romanian duo of Horia Tecau and Florin Mergea 7-5, 6-3, 6-3; the Romanians are ranked 5th and 7th doubles players in the world. Slovaks now had a 2-1 lead but nothing was certain. Kližan had met Copil twice in the past and the two had split victories. Sunday would be the day of reckoning.

Kližan demonstrated his team leadership and ended the suspense in Sunday's first match by downing Marius Copil 7-6, 6-3, 6-3 and handing Slovakia its win over Romania. The match that followed had little significance as Slovakia had already won three of the five matches. In that final match, Ungur defeated Gombos 6-4, 6-4.

"Overall, we played very well as team in Romania. The lads looked after the doubles point, and I looked after my two matches, we played well. It is evident that we are stronger on clay courts than on the hard surface courts and I wish the tennis federation would be realize this," said Kližan in an interview with Slovak Television after the hard fought victory.

Slovakia's next tie will be September 18-20 in Poland. A win here would re-admit Slovakia to the top sixteen elite World Group of Davis Cup Play. Slovakia was last part of the top group in 2006. The Slovak Republic is a former Davis Cup runner-up, having lost to Croatia 3-2 in the final in 2005.

Tichomir Miko

The Best Senior Collection

Bob, age 95, and Mary, age 91, are all excited about their decision to get married. While out for a stroll to discuss the wedding they pass a drugstore. Bob suggests they go in.

Bob asks to speak to the pharmacist. He explains they're about to get married, and asks, "Do you sell heart medication?"
"Of course we do," the pharmacist replies.
"Medicine for rheumatism?"
"Definitely," he says.
"How about Viagra?"
"Of course."

"Medicine for memory problems, arthritis, jaundice?"
"Yes, the works."
"What about vitamins, sleeping pills, Geritol, antacids?"
"Absolutely."
"Do you sell wheelchairs and walkers?"
"All speeds and sizes."
"Good," Bob says to the pharmacist.

"We'd like to register for our wedding gifts here, please."

Armenian genocide recognised in Slovak exhibition

The Museum of Slovak National Uprising (SNP) in the town of Banská Bystrica officially opened its exhibition on the 100th anniversary of the Armenian genocide on Tuesday, August 4, with Ambassador to the Republic of Armenia Tigran Seiranian in attendance. The exhibition will be open to visitors until the end of August. Stanislav Mičev, General Director of the SNP Museum, stated that the Armenian genocide lasted several years, with the greatest part being during World War I, when the Turks massacred over a million Armenians. Historians generally perceive this event as the first genocide of the 20th century. "We must remember that this is a kind of preface of what happened in World War II with the genocide of Jews, Gypsies and Slavs. And since the Slovak Republic has officially recognised this act of genocide, it is our duty to inform people", said Mičev. According to historical estimates, from 1915 to 1917, the Ottoman Empire (Turkey's predecessor) killed more than 1.5 million Armenians

Slovak athletes also suspects of illegal doping

The sport of athletics is experiencing its scandal of the decade as information in the media has shown that between the years 2001-12 up to 800 athletes' blood tests showed non-standard values that implied the use of doping, with as many as 8 percent of the suspect tests concerning Slovak athletes, Hospodárske

Noviny daily reports. If the information publicised by German television channel ARD and British newspaper The Sunday Times proves accurate, up to 146 athletes could lose medals from top athletic events such as the World Championships and the Olympic Games.

"It's such a large number that if it's true, the whole of athletics will be in disgrace," said Slovak long jumper Dana Veldáková. Although the media has publicised this information as fact, the athletic authorities state that it is only speculation. Slovak athletes have been cautious when commenting on the matter, but in general they think that this is a media bubble. On the other hand, they've all called for a harder stance in the fight against doping. "In my view, athletes that are proven to have used doping and have been punished shouldn't be allowed to compete in the Olympic Games," said former elite Slovak hammer thrower Libor Charfreitag. Although the checks on any cheating of this kind are very strict, experts and athletes agree that they could be tightened up further. "If the information proves to be correct, the checks and anti-doping measures in the sport will become more stringent," said Slovak Anti-doping Agency director Žaneta Csaderová.

Slovak president slams Russia for vetoing war crimes tribunal

Russia wants to talk about truth and wishes to influence the fate of other countries yet is afraid of an investigation

and is also lying, said Slovak President Andrej Kiska on Thursday via his Facebook page. This was in reaction to Russia's veto of a UN resolution on creating an international tribunal for investigating the downing of a Malaysia Airlines aircraft in eastern Ukraine in July of last year. According to Kiska's comments, Russia is attempting to evade justice in front of the entire world. Meanwhile, everybody wants Russia to become a real friend and partner. "[Russian President] Vladimir Putin, unfortunately, has made his country into something that every free-thinking person can only shake their head at in disbelief", said Kiska, before offering an olive branch to the Russian people. "I like Russian culture, and I value the Russian people, so I believe that Russia's intellect will soon overcome this ideological machinery and that Russia will become a trustworthy partner", wrote Kiska. Moscow chose to veto the setting up of a tribunal for the downed passenger airliner, stating that there's no reason to do so and that the issue doesn't come under the remit of the UN Security Council. At the same time it cast doubt on an investigation under Dutch leadership. Ukraine and the West claim that the aircraft was shot down by pro-Russian separatists, while Moscow denies any involvement in the incident. The motion for tribunal was submitted by five countries participating in the joint investigation into the case: Australia, Belgium, the Netherlands, Malaysia and Ukraine, with the latter being the most affected by the incident. The proposal received support from 11 countries on 15-member UN Security Council, with Angola, China and Venezuela abstaining from the vote and

Russia being the only country to vote against it. The Boeing-777 on the Amsterdam-Kuala Lumpur line was shot down on July 17, 2014, with all 298 people onboard dying. According to Ukraine and the West, the aircraft was downed by pro-Russian separatists with a Buk missile system provided by Russia. Moscow has denied any involvement in the incident, however.

Slovak Kickboxing Champ Shot Dead by NZ Police

A 21-year old champion Slovak kickboxer was killed by New Zealand police on Sunday, after being pursued for three robberies. The man, David Cerven, a prize-winning junior kickboxer from Orava region, was shot after he said he had a weapon and would use it, according to police reports.

The police had issued a media alert that he was wanted just hours earlier. The New Zealand Herald reports that Cerven himself called the police and told them his whereabouts. As the killing and the case are still under investigation, not all the facts are known, but Cerven may not even have had a weapon in the end. The police are still refusing to confirm whether or not he did. Cerven had gone to New Zealand in March and worked for a roofing and plumbing company. According to one Slovak media source, Cerven had some money problems and had lost his kickboxing income after a knee operation, but the cited friend wished to remain anonymous. Cerven was living in New Zealand with his girlfriend.

Alternative currency to help local businesses in Košice

A project that seeks to buoy local primary producers and traders and involves the use of an alternative currency known as 'ducat' has been launched in Košice. The project is an initiative of a civil association called the 'Košice Ducat to Exchange Goods and Services', which also provides its members with alternative coins. "The point is to bring together people from the Kosice region, but not only them; it can be used by people from

all over Slovakia who are ready to exchange goods or services for Kosice ducats", said the association's head Vladimir Gurtler. A total of 5,000 coins worth one ducat - once a major currency

throughout much of Central Europe - have to date been minted, with each of them equalling one euro. A possible further round of minting will hinge on how the project catches on. The coin has been designed by the medallist Branislav Ronai and its front face features a detailed coat of arms of Košice and its nominal value. On the back face is Kosice's St. Elisabeth Cathedral and a detailed view of its Gothic-era win-

dow. "There's a bit of a risk in that the coin is so beautiful that people may not even exchange it for products or services", said Gurtler. A wine shop, a cabinet maker, an electrician and an English teacher, for example, have signed up to the project so far. Bratislava and Zvolen have had their local currency - called 'živec' since April 2014, with up to 40 businesses accepting the currency in the capital alone.

Stanley Cup on way to Slovakia

Hockey fans in Trenčín are circling August 20th and 21st on their calendars. That is the day the Stanley Cup will be paying its third visit to the city that has produced more NHLers than any other in Slovakia.

The Holy Grail of Hockey will be introduced to the fans at a press conference on Thursday at the Hoss Sport Centre which Marina Hossa built in the Noviny quarter of Trenčín. The Blackhawk right winger will then take it home to enjoy the trophy with his family and friends. On Friday, at 4 pm the cup will be mounted on a specially arrayed truck and taken on a tour of the town. The tour will begin where Hossa first learned to play hockey, among the tenement buildings of the Juh quarter of Trenčín, and then proceed through the town to the Pavol Demitra Winter Stadium. The organizers have promised that each

and every fan will have the opportunity to have themselves photographed alongside the Stanley Cup "with the best Slovak hockey player in the game today." In the evening the Cup will accompany Hossa and his friends to the castle overlooking the city which will be decked out in the colours of the Chicago Blackhawks.

The companies Orange Slovakia

Wireless Communications and Volkswagen Slovakia will be also take part in the celebrations; they help sponsor and support Hoss Heroes, a non-profit organization founded by Marian and his brother Marcel and Marian's companies HOSS CORP and HO&PE. Its aim is to support youth sport development by improving community relations and supporting education at the regional level as well as providing various humanitarian and charitable activities.

It will be the Stanley Cup's third visit in three years; last year Marián Gáborík brought the cup to Trenčín when the Los Angeles Kings won the coveted trophy and two years ago it was Tomáš Kopecký and Zdeno Chára of the Boston Bruins. Other past Stanley Cup winners born in Slovakia are Stan Mikita, Jiří Bicek, Martin Cibák, Miroslav Šatan and Michal Handzuš.

Tichomir Miko

“ Sweet 50’s “

Some might even remember being sent down to the local shops (no supermarkets) to buy sugar, butter or meat with a handful of ration tickets and a few pence (very early in the fifties).

Curry was a surname.

A takeaway was a mathematical problem. A pizza was something to do with a leaning tower.

All potato chips were plain; the only choice we had was whether to put the salt on or not.

Rice was only eaten as a milk pudding. Calamari was called squid and we used it as fish bait.

A Big Mac was what we wore when it was raining.

Brown bread was something only poor people ate.

Oil was for lubricating, fat was for cooking.

Tea was made in a teapot using tea leaves and never green.

Sugar enjoyed a good press in those days and was regarded as being white gold.

Cubed sugar was regarded as posh.

Fish didn't have fingers in those days.

Eating raw fish was called poverty, not sushi.

None of us had ever heard of yoghurt.

Healthy food consisted of anything edible.

People who didn't peel potatoes were regarded as lazy.

Indian restaurants were only found in India.

Cooking outside was called camping.

"Kebab" was not even a word, never mind a food.

Prunes were medicinal.

Surprisingly, muesli was readily available, but it was called cattle feed.

Water came out of the tap.

If someone had suggested bottling it and charging more than petrol for it, they would have become a laughing stock!!

The one thing that we never ever had on our table in the fifties ... "Elbows Or Phones."

Newfoundland - 10 Days

Ask about our 12-Day tour that includes Labrador

The Rock is yours to explore on this dramatic tour offering historic tales, a unique culture, and world famous hospitality.

2015 GUARANTEED DEPARTURES:
July 5, 10, 17, 23, August 5

PRICE: Double: \$3,595
Single: \$4,195

PRICE INCLUDES:

- ✓ 10 days airfare from Toronto
- ✓ 10 days hotel accommodations
- ✓ 10 days breakfast
- ✓ 10 days ground transportation
- ✓ 10 days breakfast
- ✓ 10 days lunch
- ✓ 10 days dinner
- ✓ 10 days breakfast
- ✓ 10 days dinner
- ✓ 10 days breakfast
- ✓ 10 days dinner

Book by April 8, 2015 and SAVE \$100 per person

DeNureTours
For the Young at Heart

For more information, or to make a reservation contact:

UNIGLOBE
Enterprise Travel

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

MEMBER OF: IATA, ITOCCA, CLIA, PATA

27 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

Experience, Knowledge, Results you can count on!
E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

Sylvia's Bakery
Burlington

Find us at local farmer's market
Dundas - St. Catharines - Welland - Niagara Falls
Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

OAKVILLE meats & deli
oakvillemeats.ca

Specialize in...

- Pig & Lamb Roasts
- European Style Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

Rent a Car
SAVE 10%
more than

WHEN TRAVELING TO EUROPE.
FREE DELIVERY WITHOUT AIRPORT FEES

VIENNA AIRPORT
BRATISLAVA AIRPORT
BUDAPEST AIRPORT
PRAGUE AIRPORT
KOŠICE AIRPORT

CONTACT US | 011-421-907-70-92-91 | carone@carone.sk | www.carone.sk

1 car one
Car Rental

BOOK NOW

SALE 2015 | Spring & Summer | Free Airport Delivery for rental period over 10 days.
Booking period: 1st of March to 31st of March. | Rental period: 1st of March to 31st of October 2015

WORLD-CLASS
SLOVAK BEER

Zlatý Bažant
v predajniach LCBO

www.zlattybazant.sk